

BIBLICKÉ ÚKOLY

1986

4. ČTVRTLETÍ

JEŽÍŠ NÁŠ PROSTŘEDNÍK

ÚVOD

Zoufalá situace člověka po pádu do hříchu vyžadovala prostředníka mezi Bohem a lidmi. Musel to být někdo, kdo mohl toto odcizení překlenout. První krok k přemostění propasti učinil Bůh. Za prostředníka byl určen Kristus. Jen on měl všechny předpoklady k tomu, aby se stal prostředníkem. Byl za to ochoten zaplatit jakoukoli cenu.

Náš prostředník — Ježíš Kristus — působil a dosud působí v zájmu našeho spasení. První část svého poslání — pozemské, splnil. Přetržený vztah byl obnoven. Propast překlenul most, temnota byla rozptýlena a spása nabídnuta všem, kteří jsou ochotni ji přijmout.

Zbývají ještě dvě dějství dramatu — dokončení vyšetřujícího soudu a vykonání rozsudku nad hlavním odbojníkem, původcem zla, tedy zničení korene všeho zla, ale také všech jeho ratolestí. Potom se naplní i Boží zaslíbení o naší zemi, kdy naše planeta bude sloužit jako věčný příbytek „nového stvoření“.

V následujících třiceti týdnech budeme důkladně studovat slavnou pravdu o Ježíšově prostřednické službě. To nám pomůže lépe ho poznat a porozumět jednotlivým fázím jeho úsilí o záchranu lidstva. Jeho prostřednická služba je jedinou nadějí našeho vykoupení a naší obnovy.

VELKÁ PROPAST

Základní verš: Iz 59,1.2

Z biblického hlediska není jev vzájemného odcizení a nepřátelství lidí nijak nový. Pisatelé bible, proroci, se s ním už dávno potýkali. Byli to lidé s tzv. „trojrozměrným viděním“ — směli nahlédnout do minulosti, byli svědky přítomnosti a předvíдали budoucnost. Z jejich hlediska dělá člověka od Boha velká propast, kterou může překlenout jedině Bůh. Tito Bohem novolaní lidé nikdy neskrývali skutečný stav věcí. Nahlas a zřetelně poukazovali na strašnou vzdálenost, která odděluje hříšné lidstvo od svatého Boha. Proroci se mohou občas jevit jako lidé až příliš vážní, snad až pesimističtí, avšak byli to především realisté. Situaci vyložili tak, jaká skutečně je. Na tomto tmavém pozadí jasně vyniká radostná zvěst (evangelium), jejímž jádrem je Prostředník — Ježíš Kristus.

1. Bůh je svatý

Jakým obrazem znázornil Bůh svoji svatost? Iz 6,2:3; Zj 4,8

Když hovoříme o Boží svatosti, máme na mysli absolutní dokonalost jeho charakteru. Bůh je „zcela jiný“, než lidé ve své všeliaké nedokonalosti. Propast mezi svatým Bohem a hříšným člověkem je skutečností. Oddělenost je zjevná a výrazná. Smyslem těchto biblických výroků je, abychom si uvědomili Boží nevystihitelnou svatost.

Co je v Izaiášově reakci na vidění nřiznačné? Iz 6,5

Izaiášova odpověď je jedinou správnou odpovědí. Kdykoli lidé pohlédnou na Boží čistotu a svatost jejich reakce se podobá odpovědi Izaiáše. Za příklad může sloužit Petrovo poznání Boží svatosti v Ježíši Kristu. (Luk 5,8)

2. Moje myšlení není jako vaše myšlení

Která věčná pravda, zjevená proroku, platí dodnes? Iz 55,8.9

Podle uvedeného textu lidské myšlení nemůže být v žádném ohledu nějakou normou pro způsob Božího myšlení. Písmo nám představuje Boha jako toho, který se pečlivě stará o blaho lidí. Bůh je ve svých myšlenkách vznešený a velkorysý, nikdy není zlý nebo zlomyslný. Jeho myšlení je „myšlení o pokoji“ (Jer 29,11).

Co o Božím myšlení čteme v dalších textech Písma?
Ž 18,31; Oz 14,9; Zj 15,3

Kdo směl jako Mojžíš zahlédnout úžasný Boží majestát a jeho svatost, ten směl současně poznat i vlastní nehodnost a hříšnost. Právě takový člověk smí vírou přijmout dar očišťující milosti a odpuštění. Tato zkušenost se projeví v jeho životě a působí zvláštním vlivem i na ostatní.

3. Jsme hříšníci

Jak vyjádřil žalmista poznání své vlastní hříšnosti?
Ž 51,7

Od narození máme sklony k hříchu. Je to náš přirozený stav. Nejsme však souzeni za to, že se nacházíme v situaci, do které nás přivedl Adam, ale jsme zodpovědni za hříchy, kterých se dopouštíme sami.

Jaký význam má výraz, který Pavel používá, aby vystihl naši hříšnou přirozenost? Řím 7,18; 8,5.8.12

Výrazy „tělesné smýšlení“ a „tělo“ mají stejný význam a představují sídlo hříchu. Hřích používá tělo pro své zlé záměry. Bez Boží pomoci není schopné hříchu odolat.

Proč Bůh lidem poslal Prostředníka? Řím 8,3

4. Nepřátelé

Na kterou všeobecně platnou zákonitost upozornil apoštol římské křesťany? Řím 8,7

Hřích narušil soulad mezi nebem a zemí. Jako hříšníci vedeme spolu s původcem hříchu odboj proti Bohu. Výsledkem našeho úsilí vymanit se z bahna vin je to, že se do něj vnoříme ještě hlouběji. Sami nemůžeme uniknout z propasti hříchu, do které jsme upadli. Naše srdce je zlé a my je nemůžeme změnit. „Kdo toho dokáže, aby čistý z nečistého posel? Ani jeden“ (Jok 14,4).

Jaké poslání má zákon? Řím 3,20; 7.7

Sebeklam je strašný. A přece mu všichni podléháme. Čím déle v sebeklamu žijeme, tím je nebezpečnější. Když je nám nastaveno zrcadlo Božího zákona, poznáváme zákon spíš jako živou, silně působivou moc než jako zkamenělý záznam nějakých kdysi platných nařízeních. Tak poznáváme duchovnost zákona a nejen jeho literu. Zjevuje nám náš pravý stav.

Jak líčí další texty stav člověka bez Krista? Ef 2,2.3; Kol 1,21; 3,6

5. Sama mravnost nestačí

Co bylo jádrem Ježíšova rozhovoru s Nikodémem? Jan 3,1—3

Jako farizej se Nikodém chlubil svými okázalými skutky. Lidé si ho vážili pro jeho dobročinnost a štědrrou podporu chrámu, a tak si byl jist Boží přízní. Protože se narodil jako izraelita, pokládal své místo v království Božím za jisté. Myslel si, že se nepotřebuje změnit. Proto ho slova Spasitelova překvapila. Hrdost farizeje se v něm střetla s upřímným přáním poznat pravdu.

Jak máme chápat Pavlovy zdánlivě protichůdné výroky, kde na jedné straně hovoří o marnosti lidského úsilí získat spásu vlastními skutky, a na druhé o potřebě dobrých skutků? Řím 3,20; Fil 2,12.13

Bez Krista jsou všechny snahy člověka o záchranu marné. Propast oddělující Boha od hříšníka je příliš hluboká, než aby se dala překlenout lidskými skutky. Výchova, vzdělání, vůle a úsilí mají svůj význam, ale tady jsou bezmocné. Můžeme jimi dosáhnout navenek bezchybného chování, ale nemohou změnit naše srdce. Dřív než se člověk obrátí od hříchu k svatosti, musí zasáhnout určitá moc zvenčí, shora. Tou mocí je Kristus. Jen jeho milost může oživit umrtvené duchovní schopnosti a připoutat člověka k Bohu, k svatosti.

6. Závěr a naučení

Který starozákonní příběh se stal symbolem skutečné záchrany člověka? Jan 3,14.15

Když Izraelští zmírali po uštknutí jedovatých hadů,

přikázal Bůh Mojžíšovi, aby udělal měděného hada a vyvýšil ho uprostřed shromážděného lidu. Pak bylo v celém táboře rozhlášeno, že každý, kdo vzhledne k hadovi, bude žít. Izraelští si dobře uvědomovali, že had sám nemá moc, aby jim pomohl. Byl symbolem Krista.

Jak objasňuje Pavel skutečnost, že had symbolizoval Krista? 2 Kor 5,21; Gal 3,13

První evangelium zvěstoval sám Bůh už v ráji (1 Moj 3,15). „Semenem ženy“ je Člověk — Bůh, který přijal trest smrti, symbolizovaný bolestným zraněním paty, z kterého se zotavil. Dřív než Bůh vynesl rozsudek smrti nad provinilým párem, oznámil poselství naděje. Přejde Spasitel, který bude zástupcem člověka.

Jak Kain a Abel znázornili rozdílné odpovědi lidí na radostnou zvěst o Spasiteli? 1 Moj 4,3—5

Kainovo odmítnutí Boží rady znamenalo popření Boží autority. Abel však obětoval Bohu lepší oběť než Kain (Žid 11,4). Poslušnost přináší požehnání hlubšího porozumění.

2. úkol — 11. října 1986

PROSTŘEDNÍK

Základní verš: 1 Tim 2,5

Po pádu člověka do hříchu se veškeré spojení mezi nebem a padlým lidstvem dělo jen skrze Krista. Kristus, Prostředník, stojí „mezi trůnem“ (Zj 5,6) a zemí, tedy mezi Otcem a námi. Stal se občanem země a tím spojil zemi s nebem. „Nikdo nevstoupil na nebesa, leč ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka“ (Jan 3,13). Prostředníkem zůstává i nyní. Smyslem jeho prostřednické služby je spojit to, co hřích rozloučil. (Kol 1,20)

1. Bůh od věčnosti

Jak vyjádřil apoštol Pavel pravdu o preexistenci Ježíše Krista? 2 Kor 13,13

Chceme-li pochopit Kristovo prostřednické poslání, musíme věřit, že vždy byl, je a zůstává osobou Božské

Trojice. Představa jednoho Boha v třech osobách je pro náš rozum stále tajuplná. Nesmíme však zapomenout, že výraz osoba, použitý pro označení Božství, není totožný s pojmem označujícím v naší řeči člověka.

Co naznačil Pán Ježíš o existenci tří osob Božství?
Mat 28,19.20

Otec, Syn i Duch svatý jsou rozdílné osoby, a přece tvoří Božskou jednotu v díle stvoření i vykoupení. Existují tři živé bytosti nebeské Trojice; ve jménu těchto tří — Otce, Syna i Ducha svatého, jsou křtěni ti, kteří žijou vírou přijímají Krista, a tyto tři bytosti také spolupracují s poslušnými věřícími v jejich úsilí žít novým životem v Kristu.

2. Předzvěděný před stvořením světa

Kterou slavnou pravdu nám zjevují apoštolové Petr a Pavel? 1 Petr 1,20; Tit 1,2

V radě Boží bylo stanoveno, že Ježíš, Syn Boží, se stane Vykupitelem člověka. Nevíme, kdy to bylo rozhodnuto, Písmo prostě praví: „Před stvořením světa.“ Tam má původ plán spasení světa. Tento plán byl navržen a připraven tak, aby ho svět nemohl přehlédnout a přeslechnout.

Jakého výrazu použil Zachariáš, aby vystihl úsilí Otce a Syna zachránit člověka? Zach 6,13; Sk 2,23

Láska Otcova, o nic menší než Synova, je zdrojem spásy pro hynoucí. Jen Kristus mohl vysvobodit padlého člověka ze zlořečenství zákona a uvést ho znovu do souladu s nebem. Kristus vzal na sebe vinu a hanbu hříchu, který je Bohu tak odporný, že odloučil Syna od Otce (Jan 3,16).

3. Posel

Co bylo jádrem Janova vidění zaznamenaného ve Zj 5,6?

Hlavní osobou Janova vidění byl Ježíš Kristus. On má všechnu moc (sedm rohů), je vševědoucí (sedm očí) a skrze svého Ducha je všudypřítomný. Skutečnost, že je nazván „Synem“, neznamená, že by nebyl existoval od věčnosti. Tento výraz vyjadřuje jeho místo v plánu spasení, úlohu určenou před stvořením světa.

Kdo podle svědectví Písma nejplněji zjevil Boha?
Žid 1,1.3

Z tohoto textu vyplývá, že Kristus dokonale zjevil Boha. Kristus je slyšitelně, viditelně a srozumitelně přítomný Bůh sám. Je to Bůh oslovující nás srozumitelnou lidskou řečí. V Ježíši Kristu je zjeveno všechno, co potřebujeme a můžeme poznat o Bohu.

Které biblické výroky naznačují Kristovu rovnost s Bohem? Jan 1,1.2; Žid 1,8.9; Kol 2,9

4. Prostředník mezi Bohem a námi

Jak vystihl Kristus své prostřednické poslání? Jan 14,6

Kristus je cestou mezi Bohem a lidmi. Neřekl, že nějakou cestu připraví nebo vyznačí, ale prohlásil: „Já jsem ta cesta.“ Jak se jí stal? Svým vtělením. Tím, že na sebe vzal lidskou přirozenost (Jan 1,14).

Jak ilustroval Pán Ježíš spojení mezi nebem a zemí?
Jan 15,1

Až do vzpoury člověka proti Boží vládě bylo mezi Bohem a člověkem přímé spojení. Hřích Adama a Evy však oddělil zemi od nebe tak, že člověk ztratil spojení se svým Stvořitelem. Svět však nebyl zanechán v beznadějně osamělosti. Kristus překlenul propast, způsobenou hříchem a tím spojil člověka v jeho slabosti a bezmocnosti se zdrojem nekonečné moci.

Jak se Otec podílel na přípravě „cesty“? Jan 3,16.17; 2 Kor 5,19

5. Prostředník mezi lidmi

Na který další význam Kristovy smírčí služby ukázal apoštol Pavel? Ef 2,14—17

Kristova smírčí služba se netýká jen smíření člověka s Bohem, ale překonává lidské nepřátelství ve vztazích v rodině, mezi rasami, kmeny i národy. Jeho prostřednická služba není jenom nějakou suchou teorií. Mocně ovlivňuje vztahy těch, kteří ho přijímají za svého Spasitele.

Jaký praktický výsledek má Kristova prostřednická služba v životě věřících? Kol 3,15—17

Kristova milost má ovládat povahu a projevovat se

ve vzájemných skutcích lásky, v povzbudivých slovech, v trpělivém vzájemném snášení se a ohleduplnosti. Kristova církev má pokračovat ve zkušenosti smíření dokonaného na kříži.

Jak zdůrazňuje Pán Ježíš důležitost vzájemného smíření mezi údy jeho církve? Mat 5,23.24

Kristus měl na zřeteli praktickou stránku své oběti za smíření lidí. Svě učedníky nabádal k jednotě v lásce bez ohledu na příčiny vzájemného odcizení.

6. Závěr a naučení

Co čteme o Kristově ochotě konat a dokonat své poslání smírce? Žid 10,5—7

Pán Ježíš radostně a ochotně přijal úlohu udělat všechno pro smíření lidí s Bohem. Věděl, že musí počítat s utrpením i smrtí. Bolest, kterou měl Otec v srdci, když vydal svého Syna na smrt, zůstává věčným tajemstvím. V tom se zjevila míra Boží lásky k nám.

S jakým cílem se Pán Ježíš cele zasvětil svému poslání? Iz 42,4; 53,11

Náš Pán a Spasitel byl rozhodnut bezvýhradně se zasvětit svému poslání. Žádná oběť mu nebyla příliš velká. Za svého pozemského života snášel všelijaká protivství. Odolal jejich útokům, nedal se ničím zmalomyslnět a svému poslání zůstal věrný. Hleděl vpřed a „místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje potupy“. (Žid 12,2)

Co nás o Ježíši a jeho poslání učí podobenství o ztracené ovci? Luk 15,4—7

3. úkol — 18. října 1986

VŠEOBECNÁ POTŘEBA PROSTŘEDNÍKA

Základní verš: Řim 8,22.23

Hříchem byl nakažen celý vesmír. Ve všem vznikl nesoulad a na celé stvoření dolehl temný stín rozkladu a smrti. Plán vykoupení měl ještě hlubší a širší účel než spásu člověka. Kristus sestoupil na zem i proto, aby před celým vesmírem obhájil Boží povahu. Kristova prostřednická služba umožní, aby nakonec ve

vesmíru zavládl dokonalý soulad. Jizvy a skvrny budou odstraněny. Kristův plán spasení obnovuje a zaručuje věčnou bezpečnost před nákazou hříchu nejen nepadlým světům, ale také těm, kteří budou vykoupeni krví Beránka.

1. Stvořitel a Udržovatel

K čemu nás Pán Bůh vyzývá skrze proroka Izaiáše?
Iz 40,26

Pán Bůh nejen stvořil, ale své stvoření také udržuje. Jeho pozornosti neuniká nic, na zřeteli má nejmenší atomy právě tak jako největší souhvězdí. Rovnováha přírody vyžaduje jeho stálou přítomnost. Vesmír není jako nějaký budík, který byl na počátku natažen a od té doby jde vlastní silou. Písmo nám představuje Boha jako toho, kdo své stvoření neopouští.

Z kterých textů se dovídáme, že Kristus byl činný již při stvoření? Jan 1,1—3; Ef 3,9; Kol 1,16; Žid 1,1,2

Stvoření je výrazem Boží lásky. Jan ve vidění slyšel vykoupené, jak volali: „Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest.“ (Zj 4,11)

2. Zotročená příroda

Jaký úděl země viděl prorok v prorockém vidění?
Iz 5,6

Rozmach „trní a bodláčí“ svědčí o porušenosti původního „dobrého“ stvoření. Utrpení a smrt jsou ovocem setby hříchu.

Co čteme o narušení souladu mezi lidmi a přírodou?
1 Moj 3,17—19

Pokud byl Adam věrný nebi, byla mu podrobena celá příroda. Když se však vzepřel zákonu Božímu, vzbouřili se nižší tvorové proti jeho vládě. Tak Bůh ve svém velkém milosrdenství zjevil lidem svatost svého zákona a ukázal jim na jejich vlastním příkladě, jakému nebezpečí se vystavují, odkloní-li se od něho, byť i jen v nejmenším.

I život naplněný těžkou prací a starostmi, který měl být napříště údělem člověka, byl mu dán z lásky. Je

součástí velkého Božího plánu na pozvednutí člověka ze zkázy a ponížení, do něhož ho zavedl hřích.

3. Zázračná ochrana

Co je zárukou našeho přežití? Pl Jer 3,22.23

Prostřednické dílo Kristovo zahrnuje obyvatele země i zemi samu. Kdyby nebylo plánu spasení, trest smrti by Adama a Evu stihl hned po jejich pádu. Kristus však zasáhl, uchránil naše první rodiče před hrozcí smrtí a pod svoji ochranu vzal celou zem.

Která Boží vlastnost zaručuje jeho vztah k zemi a jejím obyvatelům? 1 Moj 9,16.17

Boží neochvějná láska je základem jeho vztahu k lidem. To je vyjádřeno v jeho smlouvě se „všelikým tělem“. Věčná smlouva zahrnuje víc než jen Izraele, nebo církev. Bůh je milosrdný i k těm, kteří neuznávají jeho svrchovanost. Kristova prostřednická služba chrání v čase milosti i jeho odpůrce.

Když je hrozba zkázy tak aktuální, jak vysvětlíme skutečnost, že obyvatelé země dosud žijí? 2 Pet 3,9

Kristus se ani na okamžik nezřekl našeho světa. Stále o něj pečuje, chrání ho a vede ke svému cíli. Země doposud existuje proto, aby lidé měli příležitost navrátit se k Bohu.

4. Semeno zkázy

Co je charakteristickým znakem hříchu a zla? Ž 37,20

Hřích je ve své podstatě nakažlivý, lehce zápalný. Ničí všechno a nakonec i sám sebe (Iz 9,18; 1,31; Př 13,6). Jen ruka milostivého Boha chrání svět před úplným zničením. Milosrdenství Boží potrvá jen do stanoveného času. Boží trpělivost a dlouhá shovívavost mají své meze. Hřích nebude věčně zotročovat a ohrožovat Boží stvoření.

Co uvádí Písmo o mravním stavu světa před potopou? 1 Moj 6,5.6

První syn našich prarodičů byl vrah. Mravní úpadek se rychle šířil (Řím 1,18—32). Příkladem ničivé síly hříchu byla předpotopní pokolení.

Co vedlo Boha k rozhodnutí, že tehdejší lidi potrestal potopou? 1 Moj 6,7

Bůh je věrný, ale hřích má své důsledky. Láska není nikdy unáhlená nebo krutá, ale zůstává spravedlivá. Láska se stále snaží hříšníky zachránit, ale právě tak je rozhodnuta skoncovat se zlem. Kdo odmítá Boží lásku, bude muset poznat, že tato láska se projeví hněvem. Zničení zla je výrazem Boží lásky.

5. Význam Kristovy služby pro nebeské zástupy

Co praví Písmo o jiných obyvatelích vesmíru? Neh 9,6

Z některých výroků Písma se dovídáme, že ve vesmíru nejsme sami (Zj 12,12; Job 1,6; 2,1; Žid 1,2) Pod Boží vládou nepatří jen pozemšťané, ale také v Písmu připomínání nebešťané. Některé z nich svedl Lucifer do vzpoury proti Bohu, ostatní zůstali Bohu věrni.

Jaký důkaz nacházíme v Písmu pro tvrzení, že Kristus stvořil i jiné obývané světy? Kol 1,16; Žid 1,2

Z těchto textů vyplývá, že Ježíš Kristus je Stvořitel a Vykupitel celého vesmíru. Rámecem velkého sporu věků mezi ním a ďáblem je celý vesmír. Proroci směli pohlédnout na události z Boží perspektivy. Proto tvrdili, že hřích bude nakonec z vesmíru vykořeněn a že Kristus bude vládnout všemu stvoření.

Jaký význam připisuje apoštol Jan Kristovu vítězství na kříži? Zj 12,12

6. Závěr a naučení

Jaký záměr měl Bůh se svým původním, „dobrým“ stvořením? 1 Moj 1,28

Adam nebyl absolutním vlastníkem stvoření na zemi. Jeho posláním bylo být Božím zástupcem a rozvážným hospodářem. Vlastníkem všeho zůstal Bůh. Země i se vším co je na ní, mu doposud patří. Stvoření, které vyšlo z jeho ruky, aby zrcadlilo Stvořitelovu lásku, bylo vykoupeno stejnou láskou.

Z kterého podobenství poznáváme šíři Boží záchranné lásky? Luk 19,10

Pro hřích Adam a Eva ztratili: 1. věčný život — po pádu už neměli právo jíst ze stromu života; 2. rajský

domov — byli vyhnáni a vchod do ráje střežil anděl s plamenným mečem; 3. roucho světla — hřích v nich probudil vědomí vlastní duchovní nahoty; 4. přednost přímého spojení a společenství s Bohem. Záměrem a cílem Kristovy prostřednické služby je obnovit, vykoupit a získat zpět to, co se mu odcizilo. „Hledat“ znamená, že Spasitel musel přijít na zem, zřici se nebeské slávy a vzít na sebe lidskou přirozenost. „Spasit“ znamená zabezpečit záchranu kajícím hříšníkům prostřednictvím vlastního života, charakteru.

Co ještě zahrnuje Kristovo poslání? Ef 1,10

4. úkol — 25. října 1986

DÍLO NAŠEHO PROSTŘEDNÍKA

Základní verš: Ef 2,13

Zprostředkování v nejširším smyslu slova můžeme definovat jako zásah mezi dvě zneprátelené strany, s cílem je smířit. Ježíš Kristus, náš Prostředník, to udělal za cenu oběti svého života. Kristovo dílo můžeme částečně znázornit příběhem otce a syna, kteří se navzájem odcizili. Situace se mezi nimi natolik zhoršila, že syn odešel z domu s pohrůzkou, že už se nikdy nevrátí. V následujících letech se otec se synem vůbec nestýkali. Pak matka onemocněla a jejím posledním přáním bylo ještě naposled vidět syna. Otec synovi napsal a syn skutečně přijel. Stáli po obou stranách lůžka. Tu zesláblá matka chytila manželovu a synovu ruku a z posledních sil obě ruce spojila ve svých. To je smíření.

Je pravda, že každé přirovnání v něčem pokulhává. Často podléháme pokušení přisuzovat našemu nebeskému Otci vlastnosti otce pozemského. Nebeský Otec nenávidí hřích, ale hříšníka miluje. Účelem zprostředkování není upokojení Božího hněvu. Všimněme si především matčiny snahy smířit syna s otcem. Posledním činem pozemského života našeho nebeského Prostředníka byla golgotská oběť pro naši záchranu.

1. Prostředník smiřuje

Jaký cíl mělo Kristovo smírčí dílo? Kol 1,21.22

Výraz „prostředník“ může mít celou řadu významových odstínů. Může znamenat zprostředkovatele, vyjednávače, tlumočníka, mluvčího, rozhodčího, obhájce a dokonce i ručitele. Ve svém smiřujícím úsilí musí prostředník poznat nejen obě strany, ale také příčinu jejich vzájemného odcizení. Jestliže jeho úsilí má být úspěšné, nemůže nadržovat jedné straně. Musí mít respekt a důvěru obou stran.

Jak se Bůh — Otec účastní díla smíření? 2 Kor 5,19

Všechny novozákonní výroky o smíření představují Boha jako toho, kdo smiřuje nevěrné se sebou skrze Ježíše Krista. Jeho oběť na kříži se stala základem pro nový vztah k Bohu. Nesmíme zapomínat, že první krok ke smíření učinil Bůh.

2. Prostředník odstraňuje příčinu roztržky

Co je příčinou roztržky mezi lidmi a Bohem a jak ji Kristus odstranil? 1 Pet 2,24; 1 Jan 3,5

Příčinou odcizení je hřích a v zájmu smíření ho bylo nutné odstranit. Proto plán spásy počítal s Kristovou smrtí za naše hříchy. Tuto skutečnost označil apoštol Pavel za jádro radostné zvěsti evangelia. (1 Kor 15,3)

Proč mohl Jan Křtitel ztotožnit Kristovo poslání s posláním starozákonního Beránka? Jan 1,29

V židovském náboženském systému měl výraz „obětní beránek“ stejný význam jako „nositel hříchu“. Už od dětství byl Ježíšovi vysvětlován význam zabíjení obětních beránek. Při své první návštěvě v chrámu byl svědkem působivých obřadů velikonoční bohoslužby. Jejich význam se mu stále více objasňoval. Zdálo se mu, že každý úkon bohoslužby je spjat s jeho vlastním životem. Spasiteli se odhalovalo tajemství jeho poslání.

V Novém zákonu se výraz beránek, označující spravedlivého Krista, trpícího za nespravedlivé, vyskytuje mimo knihu Zjevení 4krát. V poslední novozákonní knize má však obraz Beránka prvořadé místo. Jméno „beránek“ je uvedeno 28krát.

3. Prostředník platí výkupné

Co stálo Krista naše vykoupení? 1 Pet 3,18

Odstranění hříchu si vyžádalo smrt jeho nositele. Ježíšova smrt nebyla obyčejnou smrtí. Zakoušel muka věčné odloučenosti hříšníka od Boha. Prostředník musel nést nejen hřích, ale také trest za něj. Kristovo utrpení se však neomezovalo jen na události související s jeho smrtí. Spasitel bojoval s hříchem a tedy i trpěl celý život.

Jak nám Ježíšova zmínka o „výkupném“ pomáhá lépe porozumět smyslu jeho oběti? Mat 20,28

Z biblického hlediska se mravně zadlužený člověk zaprodal do otroctví hříchu. Důsledkem je naše otroctví. Ježíš Kristus byl však ochoten za nás zaplatit nepředstavitelně vysoké výkupné — dát vlastní život.

Představa, že Ježíšem přinesené výkupné znamená upokojení, skrývá určité nebezpečí. Bůh není nějakým božstvem z pohanských představ, kterého je třeba smířovat obětmi. Oběť Pána Ježíše nás vykupuje od zaslouženého trestu.

4. Prostředník poráží zhoubce

Jaký další význam měla Ježíšova smrt? Řím 6,14

Kristova smrt znamenala pád nepřítele. Zbořila jeho dva základní pilíře: hřích a smrt. Žalář hříchu se zřítíl a smrt je poražený nepřítel, i když konečné vítězství nad smrtí teprve přijde. Vězni jsou vysvobozeni. Prostředník vítězí, nepřítel je poražen. „Na to je zjeven Syn Boží, aby kazil skutky ďáblovy“ (1 Jan 3,8).

Co Písmo uvádí o čase a okolnostech definitivního zničení původce zla? Zj 20,7—10

I když tento poražený nepřítel Boha i lidí ještě stále působí, jeho zničení je určeno až na konec soudu, tzn. po skončení tisíciletého království.

5. Prostředník vede k pokání a odpouští

Jaký význam přisoudil apoštol Kristovu nanebevstoupení? Sk 5,31

Pokání nad hříchem není přirozeným projevem lidské povahy. Je to dar, který dostáváme od Boha. Pokání je právě tak darem Boží milosti jako odpuštění. Slovo Boží na mnohých místech vyzývá k pokání.

Jak můžeme na základě biblických textů definovat pokání? Mat 3,2; Luk 13,3; Sk 2,38; 3,19; 17,30

Činit pokání bez Boží pomoci je nemožné. Právě pokání vede k úplnému obratu a změně života. Pokání je branou do nového života v Kristu a je proto nevyhnutelným stupněm ke spasení.

Když člověk není sám schopen činit pokání, dokonce ani poznat plně vlastní hřích, kdo jediný může pokání umožnit? Jan 16,7—11

Nikdy dostatečně nedoceníme dílo Ducha svatého. On nás usvědčuje z hříchu, probouzí svědomí, činí je citlivým a zodpovědným. Odpuštění je zadarmo, ale není laciné. Bůh není lhostejný vůči hříchu. Jak by také mohl být, když hřích stál jeho Syna život. Bůh však ochotně zaplatil cenu našeho vykoupení a skrze Krista nám odpustil naše hříchy.

Pokání a odpuštění patří k sobě. Pokání je signálem, že náš Prostředník nám odpuštění už zpřístupnil (Ef 1,7).

6. Závěr a naučení

V čem viděl apoštol Pavel cíl Kristova prostřednického úsilí? Ef 2,6

Kristus zaplatil vysoké výkupné a nyní stojí před Božím trůnem místo nás jako obhájce, který nás osvobozuje od rozsudku smrti. Přemohl našeho nepřítele a svou smrtí zničil jeho moc. Získal právo navrátit odsouzcencům svobodu. Jeho bývalí odpůrci se stali jeho přáteli, kteří uznávají jeho zákon a vládu.

Jaký význam má pro nás radikální změna, o které apoštol Pavel hovoří v Kol 1,13?

Slovesa „vytrhl“ a „přenesl“ vyjadřují dramatickou změnu, rázné skoncování s minulostí, novou přítomnost s jasnou perspektivou budoucnosti. Vytrhnutím, vysvobozením z nadvlády temnosti, jsou křesťané přeneseni do království milosti.

Spasení je víc než nějaké právní postavení. Jde v něm o to, abychom Duchu svatému dovolili uvést svůj život do souladu s Boží vůlí a jeho zákonem.

PODMÍNKY PROSTŘEDNICKÉ SLUŽBY

Základní verš: Zj 5,5

5. kapitola Zjevení líčí veliké drama. Bytost sedící na trůnu drží ve své ruce svitek zapečetěný sedmi pečetěmi. Anděl volá: „Kdo je hoden otevřít tu knihu?“ (Zj 5,2) Ve vesmíru není nikdo, kdo by mohl, byl hoden, svitek otevřít. Svitek je zřejmě velmi významný, protože Jan se rozplakal, když viděl, že se nenašel nikdo, kdo by jej otevřel.

Tento svitek má osudový význam. Jeho otevření představuje právo na dědictví Božího království, neotevření znamená jeho ztrátu.

Prorok nakonec slyší důležitá slova: „Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davidův, on otevře tu knihu sedmkrát zapečetěnou“ (Zj 5,5). Ježíš má právo ji otevřít, protože je rovný Bohu, ale také proto, že je Beránkem zastupujícím církev. On je Bůh, který vzal na sebe lidskou přirozenost a za nás okusil druhou smrt, trest, který jsme si zasloužili my.

1. Příbuzný

Jakou povinnost, ale i právo, měl příbuzný podle Mojžíšova zákona? 3 Moj 25,25

Mojžíšův zákon ukládal nejbližším příbuzným povinnost vykoupit majetek, o který přišel někdo z jejich rodinných příslušníků. Nejbližší příbuzný musel být ovšem schopen majetek vykoupit. Takový člověk byl znám jako příbuzný — vykupitel a zákon, prikazující tento postup, se nazýval zákon o příbuzném — vykupiteli. Příbuzný — vykupitel je úžasným obrazem, typem Krista. Adam ztratil své právo na dědictví a byl vyvlastněn. Toto právo ztratilo i jeho potomstvo. Ježíš Kristus, náš Prostředník, se stal naším nejbližším Příbuzným, aby nás mohl vykoupit, dostat zpět. On sám je ochoten i schopen zaplatit plné výkupné.

Proč můžeme říci, že Pán Ježíš je naším příbuzným? Jan 1,13.14; Žid 2,11.12

Někteří lidé jsou nesmírně hrdi na své příbuzenské svazky. Mají ve velké úctě svůj rodokmen, nebo vznešené předky. Křesťané mohou směle říci, že jsou příbuznými Ježíše Krista. V jeho žilách proudila naše krev.

Proč se můžeme pokládat za členy Ježíšovy rodiny?
Mat 12,49,50

Ježíš se zvláštním způsobem stal bratrem těch, kteří ho přijímali za Spasitele a konají vůli jeho Otce. Náš nebeský Příbuzný vydobyl věčný život pro celou Boží rodinu.

Jaká je podmínka našeho členství v rodině vykoupných? Mat 10,32; Řím 10,9; Zj 21,7

2. Úplná totožnost s námi

Proč se Syn Boží musel stát člověkem? Žid 2,17

V prvních stoletích křesťanské éry se vyskytly názory, že Ježíš byl člověkem jen zdánlivě — jeho pozemský život byl jen zdáním. Písmo to důrazně popírá. E. G. Whiteová napsala: „Náš Spasitel přijal lidství se všemi jeho důsledky. Přijal přirozenost člověka s možností podlehnout pokušení.“ (Touha věků str. 72).

Jak se Pán Ježíš nejčastěji označoval? Luk 19,10

Ježíš šel do krajnosti, aby zdůraznil svoji totožnost s člověkem. (Iz 53,2) Jako dítě chudých rodičů poznal tvrdý život ponížených a uražených. Sotva si můžeme představit dokonalejší projev totožnosti s trpícím lidstvem.

3. Zvláštní pomocník

Čím je nám užitečná zkušenost Pána Ježíše s pokušením? Žid 2,18

Ježíš, náš Prostředník, svou jedinečnou zkušeností získal schopnost nám pomoci. Důvěrně zná cestu, kterou máme jít i my. Důkladně a cele zná situaci člověka.

Proč musel Ježíš trpět? Žid 2,10; 5,8.9.

Ježíš ví, co každý člověk prožívá. Čím jsi horší, tím více potřebuješ Ježíše. Ježíš neodmítne žádného zkroušeného kajícího. Nikomu neříká všechno, co o něm ví, nýbrž nabádá každou chvějící se duši, aby sebrala od-

vahu. Ochotně odpustí všem, kdo k němu přijdou pro odpuštění a posilnění.

Jak Pán pomáhá pokušeným? 1 Kor 10,13

Boží zaslíbení platí všem, kteří mu důvěřují. Pán dovede věřící vytrhnout z pokušení (2 Pet 2,9). On je náš jedinečný pomocník, který nám rozumí, cítí s námi a je ochoten v čas potřeby zasáhnout v náš prospěch.

4. Dokonalá bezhříšnost

Kterou důležitou podmínku splnil Kristus, aby se mohl stát naším prostředníkem? 1 Pet 2,21—23

I když se Pán Ježíš stal skutečným člověkem, zůstal „svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků“ (Žid 7,26). Dokonalost jeho charakteru je nepopíratelná. Jen on sám si mohl dovolit se zeptat: „Kdo z vás mne usvědčí z hříchu?“ (Jan 8,46) Podle zákona mohl být obětován jen beránek bez poskvrny. Na nebeském Beránkovi Bůh nenašel žádnou vinu.

Jaký byl Kristův postoj vůči spravedlnosti a nepravosti? Žid 1,9

Kristus nenáviděl nepravost. Byl ztělesněním zásad spravedlnosti, vyjádřených v Božím zákoně. Jeho život byl tak čistý a bezhříšný, že „odsoudil hřích v těle“ (Řím 8,3).

5. Spojení spravedlnosti a milosti

Kterými symboly byl Janovi představen Kristus? Zj 5,5,6

Zjevení nám představuje Krista jako silného lva i jako tiše trpícího beránka. V něm se spojuje sebeobětující láska s bezmeznou silou, spravedlnost s milosrdenstvím. V Kristu je jedinečné spojení Božství s lidstvím.

Do jaké míry zrcadlil Kristus — člověk slávu svého Otce? Žid 1,2,3

Jedině Ježíš Kristus dokonale zjevil Boží charakter. Otec a Duch svatý zůstávají lidskému pohledu skryti.

6. Závěr a naučení

Jakou scénu směl Jan sledovat v závěru velkého dramatu? Zj 5,12

Zjevení 4. a 5. kapitola nás uvádějí do nebeské trůn-

ní síně. Ve 4. kapitole je zdůrazněna Boží stvořitelská moc. Bůh je hoden chvály, protože všechno stvořil (Zj 4,11). V 5. kapitole je kladen důraz na vykoupení. Spasení velebí Beránka.

K jaké poctě svému Synu vyzval Otec obyvatele nebes? Žid 1,6

Syn je hoden nejen našeho obdivu, ale také naší chvály a úcty. Jemu patří „prvenství ve všem“ (Kol 1,18).

V Žid 13,15 je chvála přirovnána k oběti. Pán Bůh už nežádá zvířecí oběti. Především mu jde o naši vděčnou odevzdanost srdce jemu samému. To je oběť, která je našemu nebeskému Otci nejmilejší. Nesmíme však zapomenout, že naše oběť je Bohu příjemná jen díky našemu Pánu, Ježíši Kristu. Jen jeho spravedlnost dává oběti cenu a vůni.

6. úkol — 8. listopadu 1986

PŘÍKLADY Z BIBLICKÝCH DĚJIN

Základní verš: 2 Moj 32,31.32

Pán Bůh si vyvolil některé lidi, aby představovali různé stránky Kristova spásného díla. Ve starozákonní době už samotný úřad proroka, kněze nebo krále znázorňoval Kristovu prostřednickou službu.

Ve starozákonních předobrazech a symbolech můžeme vidět některé rysy Kristova charakteru a jeho služby, od vtělení až po golgotskou oběť. Ačkoli tyto symboly i lidé jsou nedokonalým obrazem osobnosti toho, který je „všechno ve všem“, Bůh se musel přizpůsobit našim rozumovým schopnostem, aby nás poučil o nebeských věcech. Do své služby povolal lidi, jako byli Abraham, Mojžíš, Samuel, avšak použil i některá zařízení, která měla lidem pomoci, jak tomu bylo v případě útočištných měst. Právě tyto předobrazy budeme studovat v dnešním úkolu.

1. Job

Po kom toužil patriarcha Job ve své svízelné situaci? Job 9,33

Trpící Job toužil po někom, kdo by se postavil mezi něho a svatého Boha. Zoufale potřeboval prostředníka, někoho, kdo by ho přivedl k Bohu. „Kéž bych věděl, kde ho najdu. Vydal bych se k jeho sídlu.“ Job 23,3

V kterém případě ne člověk, ale Bůh vyjádřil, že potřebuje prostředníka? Ezech 22,30

Prorok Ezechiel líčí Boha jako toho, který hledá prostředníka mezi ním a lidem. Bůh nenašel žádného přímluvce. Nikdo z lidí není vhodný pro tuto službu. (Čti Ezech 14,14—20) Ani ti nejlepší a největší muži nemohli lidem zprostředkovat spásu.

V čem našel Job východisko? Job 19,25—27

I když v Jobově životě byly chvíle, kdy byl blízko zoufalství, přes všechny překážky dospěl ve své zkoušené víře ke Spasiteli, ke Kristu.

2. Abraham

Který pozoruhodný rys své povahy projevil Abraham při svém rozhovoru s Bohem? 1 Moj 18,23—26

Abraham byl člověk, kterého Bůh mohl použít za předobraz Prostředníka — Krista. Byl soucitným a laskavým člověkem, a proto se upřímně snažil odvrátit zničení obyvatel Sodomy.

Čemu se můžeme naučit z Abrahamovy přímluvy za ohrožené město? 1 Moj 18,27—33

V jeho slovech nebylo ani stopy po sebedůvěře, nebo chvále vlastní spravedlnosti. Nežádal pro sebe nějaké výhody s odvoláním na svou poslušnost nebo oběti, které přinášel. Sám hříšník, prosil za hříšníky.

Láska k ohroženým lidem dodávala Abrahamovi sílu k modlitbě. Hříchy tohoto zkaženého města se mu protivily, přesto si přál, aby hříšníci byli zachráněni. Duch Abrahamův byl duch Kristův.

Čemu se můžeme učit z Abrahamovy ochoty obětovat i jediného syna? 1 Moj 22,2.12

3. Mojžíš

Který Mojžíšův postoj byl předobrazem na Krista?
Ž 106,23

Mojžíšův život, jeho služba, byla ilustrací Kristova prostřednického díla. Mojžíš si uvědomoval, jak strašný je osud hříšníka; kdyby však měl Hospodin zahrnout národ Izraelský, chtěl, aby s ostatními bylo vyškrtáno i jeho jméno. Nemohl snést, aby soud Boží dopadl na ty, kteří byli s takovou milostí osvobozeni. Mojžíšova přímluva za Izraelské je předobrazem Kristova orodování za hříšné.

Jak Písmo hodnotí Mojžíšovu službu? 5 Moj 34,10

Mojžíš byl předobrazem Kristovým. Bůh uznal za vhodné, aby Mojžíš prošel školou utrpení a bídy, která ho měla připravit k tomu, aby mohl uvést zástupy Izraelských do pozemského Kanánu.

4. Samuel

Proč i Samuele můžeme považovat za předobraz Krista? 1 Sam 12,23

Samuel se řídil příkladem Abrahama a Mojžíše v tom, že blahu lidu dával přednost před vlastními zájmy. Ve všech těchto mužích byl nesobecký duch Kristův. Měli neochvějnou lásku k lidem. Uvědomovali si povahu hříchu a jeho strašné následky, a to podněcovalo a posilovalo jejich modlitby.

Co vedlo k oživení v Izraeli po zkušenosti v Masfa? 1 Sam 7,5—9

Pokání a vyznání (v. 6); uznání krajní tísně (v. 8); odevzdanost a posvěcení (v. 9); přímluvná modlitba (v. 5—9).

Dnes je cítit potřebu právě takového oživení pravého náboženství srdce, jakou tehdy pocítoval Izrael.

Proč je v Jer 15,1 zmínka vedle Mojžíše také o Samuelovi?

Samuelův život se vyznačoval důsledností. Nikdy se neuchýlil od svých povinností. Čteme o něm, že „rok co rok se vydával na obchůzku do Bét-elu, do Gilgálu a do Misy a na všech těchto místech soudil Izraele“ (1 Sam 7,16). V tomto smyslu můžeme Samuele poklá-

dat za předobraz toho, kdo je stálý včera, dnes i na věky.

5. Kněží, proroci a králové

Co na mužích Božích vyzdvihuje Ž 99,6?

Ježíš Kristus je v Písmu představen jako prorok, kněz a král. Tyto starozákonní úřady symbolizují jeho službu. Kristus jako prorok oznamoval člověku Boží vůli. Jako kněz je naším přímlyvcem u Otce. Jako král dnes vládne v království milosti a brzy se ujme vlády v království slávy.

Co bylo hlavním tématem poselství proroků? 1 Pet 1.10.11; Luk 24,27

Proroci zprostředkovávali lidu Boží vůli a poznání Boha. (Jer 7,25) Byli Bohem povoláni k tomu, aby Boží slovo nejen slyšeli, ale také je zvěstovali.

S jakou naléhavostí se měli kněží přimlouvati za lid? Joel 2,17

Od kněží se očekávala přimluva za lid u Boha. Kněží symbolizovali Kristovo dílo jako Beránka Božího a Nositele hříchu. (2 Moj 28,29) Kněží měli být mezi oltářem a věřícími. Měli se vroucně modlit k Bohu a v zájmu Izraele se nebát této službě obětovat i život.

Jaký význam měl posvátný obřad, kterým byl prorok, kněz či král uveden v úřad? 2 Moj 29,7 (1 Král 19,16; 1 Sam 10,1)

Ideálním králem Izraele byl Mesiáš. Ten měl zasednout na trůn Davidův (Ž 2,6.7).

6. Útočištná města

Která města byla určena jako útočištná? 4 Moj 35,6—14; Joz 20,1—3

Útočištná města byla skvělým symbolem útočiště, které hříšníci nacházejí v Kristu. Zprávy, které o nich máme, můžeme zařadit mezi ta místa Písma, která jsou ve své důležitosti nedoceněna.

Města, která sloužila za útočiště, byla vybrána tak, aby do nich bylo možno dospět z každého místa země za půl dne. Cesty, jež k nim vedly, měly být stále udržovány v dobrém stavu. Podél těchto cest měla být umístěna návěští s velkým a zřetelným nápisem „úto-

čiště“, aby se prchající nemusel ani na okamžik zdržovat. Tohoto opatření mohl použít každý — Hebrej, cizinec, nebo usedlík. Podobně náš Spasitel poskytuje přestupníkům zákona Božího prolitím své vlastní krve bezpečné útočiště, v němž mohou nalézt bezpečí před druhou smrtí.

7. úkol — 15. listopadu 1986

NAUČENÍ ZE SVATYNĚ

Základní verš: 2 Moj 25,8

Pán Bůh se chce stále zjevovat svým pozemským dětem. Vede ho k tomu jeho láska k nim. Po tom, co musel Adama a Evu vyhnat z ráje, zjevil se jim jako milostivý a milosrdný Bůh. Seznámil je s plánem jejich záchrany a ve své lásce jim opatřil oděv. Zřídil obětní systém, který umožnil hříšníkovi přiblížit se k Bohu. V době patriarchů se stavěly jednoduché obětní a bohoslužebné oltáře v celé oblasti od Mezopotámie až po Egypt. Potom Bůh oslovil Mojžíše: „Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed nich“ (2 Moj 25,8). Služba ve svatyni se ve starozákonní době stala nejslavnějším zjevením Božího charakteru, znázorněním, jak Bůh řeší problém hříchu. Obřady ve svatyni zároveň dramaticky odhalovaly ohavnou povahu hříchu.

Svatyni zřídil Ježíš. Přikázal Mojžíšovi, aby postavil svatyni a Šalomounovi, aby vybudoval chrám proto, aby se mohl lidem plněji zjevit.

V dnešním úkolu budeme uvažovat o systému ve svatyni, který poukazoval na Ježíše, našeho Prostředníka, a na jeho závěrečné dílo — soud.

„Nebeská svatyně je Božím závěrečným poselstvím pro lidi, žijící před druhým příchodem Krista, neseným církví ostatků. Vznesené mravní a duchovní výšiny, ke kterým Kristus povolává své následovníky, podtrhují svrchovanou důležitost poselství o hodině soudu. Povinností křesťanské církve je jasně zvěstovat Kristovu prostřednickou službu, dnes mnohem víc, než kdykoli předtím“ (Edward Heppenstall, *Our High Priest*, str. 7).

1. Předobraz nebeské svatyně

Jaký význam měla Boží svatyně jako stavba? Žid 9,1.9

List Židům porovnává dvě svatyně — tu, kterou postavil Mojžíš, se svatyní, jejímž stavitelem je sám Bůh. Ta první byla pozemská, ta druhá nebeská. Pozemská svatyně měla určité předepsané obřady. Boboslužby se v ní konaly jako „podobenství na nynější čas“ (Žid 9,9). Pravá svatyně je „v samém nebi“ (Žid 9,24).

Jaký význam měly služby v první svatyni? Žid 9,1; 10,22

Při zkoumání symboliky svatyně se musíme vyhnout dvěma krajnostem. Na jedné straně se musíme vyvarovat negativních výroků o pozemské svatyni a bohoslužbách, které se v ní konaly. Apoštol Pavel praví, že pozemská svatyně a služby v ní byly slavné. Nezapomeňme, že podrobné pokyny k její stavbě i službě v ní dal sám Bůh. Ježíš je původcem obrazu i jeho naplněním. Na druhé straně se nesmíme zaměřit na podrobnosti do té míry, že na její skutečný význam zapomeneme. Cílem pozemské svatyně bylo objasnit, co se děje pro naše spasení v nebesích; pozemská svatyně nebyla cílem sama o sobě.

Co bylo prvořadým Božím záměrem s pozemskou svatyní? 2 Moj 25,8

V celém učení o svatyni vidíme Boží iniciativu pro záchranu hříšníků. Bůh našel způsob, jak se stýkat s lidmi, aniž by někdo musel v jeho přítomnosti zahynout.

2. Boží svatost

Co Bůh sledoval nařízením o očišťování a oponou ve svatyni? 2 Moj 30,19.20; 26,33

Všechno, co souviselo se svatyní, počínaje nádvořím až po svatyni svatých, bylo posvěceno. Závěsy okolo stánku naznačovaly posvátnost stavby. Kněží dřív než vstoupili do svatyně, museli se zout v předsíni, aby prach z obuvi neznescvětil posvátné místo, a umýt si ruce i nohy a teprve potom mohli konat službu ve svatyni, nebo u oltáře. Toto opatření jim neustále při-

pomínalo skutečnost, že ten, kdo předstupuje před Boha, se musí zbavit každé poskvrny.

Jaký význam měl nápis na kněžově čelence? 2 Moj 28,36—38

Účelem tohoto nápisu bylo vštípit lidem nevýstižnou Boží svatost a tím i potřebu čistého a svatého prostředníka. K svatému Bohu směl přistupovat jen ten, kdo k tomu byl určen, připraven a očištěn krví beránka.

Kde a jak se viditelně zjevovala Boží přítomnost? 3 Moj 16,2

3. Hřích a vina

Cím bylo ve starozákonní době podmíněno odpuštění? Žid 9,22

Služba ve svatyni zahrnovala přinášení různých obětí; např. oběti zápalné, za hřích, za vinu. K oběti se přinášeli beránci, kozli, býčci, holubi a hrdličky. Židovský historik Josefus Flavius uvádí, že za vlády císaře Nerona bylo jen o velikonocích obětováno 256.500 beránků! Jaký strašný výjev! Naučení tohoto předobrazu je jasné — hřích je strašný a cena vykoupení je nesmírná.

Proč byly oběti ve svatyni nedostačující? Žid 9,9

Očištění, které člověk především potřebuje, je očištění mravní — očištění srdce od poskvrn hříchu. Z tohoto hlediska byly obřady v židovské svatyni nedostačující. Nezasahovaly kořen hříchu, ani jeho sídlo — mysl. Bylo potřeba něco víc než jen očištný obřad pomocí krve býků a kozlů. A Bůh se o toto „víc“ postaral.

O jakých „dokonalejších“ věcech se zmiňuje list Židům? Žid 9,11—14

Mnoho starozákonních proroků vyjádřilo naději, že přijde „lepší“ oběť. Předvídali, že jediný způsob, jak se zbavit viny, je odstranit příčinu hříchu. Oprávnění pro existenci židovského obětního systému spočívalo v tom, že živě a názorně poukazoval na ono „lepší“. Skrze Krista jsme zbaveni nejen viny jako důsledku hříchu, ale i hříchu samotného.

4. Odstranění hříchu

Co bylo podmínkou pro odpuštění hříchu? 3 Moj 4,33; 5,5.6

Vložením rukou na hlavu obětního zvířete hříšník symbolicky přenesl své hříchy na zástupnou oběť. Hřích takto přešel z hříšníka na nositele hříchu, který za něho zemřel.

Jakou úlohu měl při tomto obřadu kněz? 3 Moj 4,34

Pokáním a vyznáním jsou naše hříchy přeneseny na Krista, neposkvrněného Beránka Božího. On je nese, bere za ně na sebe odpovědnost (3 Moj 4,20). Hříšník musel zachovat předpis zákona: musel hřích vyznat, vložit na oběť ruce a vzít jí život. Kněz zodpovídal za vyznané hříchy, nikoli za nevyznané. Krev zanesl do svatyně a potřel jí rohy oltáře zápalu. Kněz byl vlastně předobrazným nositelem hříchu.

Který výraz související se svatyní použil o Kristu Jan Křtitel? Jan 1,29

5. Ranní a večerní oběti

Jaký příkaz dal Bůh ohledně ranních a večerních obětí? 2 Moj 29,38.39

Tento příkaz se přísně dodržoval. Každodenní, ustavičná služba poukazovala na neustálou službu Ježíše Krista, našeho Prostředníka. Jeho jednou provždy přinesená oběť je platná pro všechny časy.

Jak židovská praxe ovlivnila život věřícího křesťana? Ž 55,18; 141,2

Hodiny, určené k ranní a večerní oběti, byly pokládány za posvátné a později se staly v celém židovském národu časem bohoslužby. Když byli Židé rozptýleni do vzdálených zemí, obraceli se vždy v tuto dobu tváří k Jeruzalému a vysílali své modlitby k Bohu Izraele.

Denní služba sestávala z ranní a večerní oběti, pálení kadidla na zlatém oltáři a zvláštní oběti za jednotlivé hříchy. Každé ráno a každý večer byl na oltáři spálen jednorozhodný beránek; oběť z jeho masa znázorňovala každodenní oddanost národa Hospodinu a jeho závislost na smiřující Kristově krvi.

6. Závěr a naučení

Na kterou důležitou skutečnost upozornil apoštol Pavel věřící a k čemu je vyzývá? 1 Kor 6,19.20

Někteří lidé zpochybňují význam učení o svatyni. Je proto velmi důležité chápat jeho plný biblický význam.

Nepřítel spasení se ustavičně snaží podněcovat nedůvěru k učení o svatyni vyvoláváním různých domněnek a scestných výkladů, a tím snižovat toto obdivuhodné znázornění Božího charakteru a Kristovy služby pro naše spasení. Místo těchto pravd se nepřítel snaží nahradit je fantastickými teoriemi, zevnažujícím pravdy o snížení zničit naši důvěru v toto učení. Touto snahou nás chce zbavit víry právě v tu pravdu, která nás činí zvláštními a kerá dílu, jež konáme, propůjčuje charakter a moc.

Svatyně byla symbolem Kristova díla a jeho oběti. Byla to slavná stavba se stěnami obloženými zlatem, v kterých se odrážela krása duhových závěsů, s vůní stále hořícího kadidla, kněžími oblečenými do bílého roucha a s tajemnou svatyní svatých, kde nad slitovnicí mezi cherubíny spočívala sláva Boží přítomnosti. Bůh si přál aby jeho lid v tom všem viděl jeho záměr s člověkem. Byl to tentýž úmysl, na který mnohem později upozornil apoštol Pavel, když mluvil o Duchu svatém: „Nevíte, že jste chrám Boží a že Duch Boží ve vás přebývá? Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy“ (1 Kor 3,16.17).

8. úkol — 22. listopadu 1986

SLUŽBA VE SVATYNI

Základní verš: Ž 20,2—5

Kristova prostřednická služba naplňuje všechny naše skutečné potřeby. Naše potřeby jsou uspokojovány a požehnání k nám proudí z nebeské svatyně. V Ezechielově vidění léčivé vody proudily ze svatyně (Ez 47,12), vycházely zřejmě z oltáře. Spasitelova prostřednická

služba nám umožňuje žít novým životem a ve všem, co dostáváme, vidět požehnání Beránka Božího.

Duchovní osvícení, které nás uschopňuje postihnout slavnou podstatu spasení, je darem Kristovy obětující se lásky a jeho služby ve svatyni. Také milost, potřebnou k odolání pokušení a k vítězství nad nepřítelem, zprostředkovává Ježíš Kristus, náš Pán. Bez jeho pomoci bychom nikdy neunikli z osidla hříchu. Žalmista to pochopil. Naučil se bezvýhradně důvěřovat Vykupiteli. Viděl dostatečné důkazy Božího zájmu, jeho neustálé péče a ochrany. „Ano, nedříme a nespí ten, jenž chrání Izraele“ (Ž 121,4).

1. Posvátné chleby

Jaký příkaz dostal Mojžiš o vnitřním vybavení svatyně? 2 Moj 25,30

Kristova prostřednická služba se neomezuje pouze na duchovní hodnoty. Skrze Ježíše Krista přijímáme i tělesná dobrodíní. Všechna požehnání, ať už je to pokrm, oděv, příbytek, přátelské vztahy, všechny přijímáme jako důsledek Kristovy prostřednické služby. Posvátné chleby byly určitou obětí. Neobsahovaly však krev, a proto nemohly symbolizovat očistění a smíření, zprostředkované prolitou krví.

Proč Pán Ježíš zahrnul prosbu o chléb do své vzorové modlitby? Mat 6,11

Písmo nás učí, že mezi posvátnými a všedními věcmi je rozdíl. Neexistuje však ostrý předěl mezi duchovní a hmotnou oblastí. Kristus stvořil přirozený svět pro nás. Musíme se mít na pozoru před „duchovností“, která se odvrací od dobrého Božího stvoření.

Jaký význam mají Ježíšovy výroky o „chlebě života“? Jan 6.33.35.50.51

Ježíšovi posluchači byli zmateni, protože jeho slova brali doslovně. Ještě víc je překvapila jeho výzva, aby pili jeho krev. Nabádat nějakého Žida, aby ochutnal krev, se rovnalo svatokrádeži. Lidé se navzájem dohadovali, co mají Ježíšova slova znamenat. Učení rabíni měli vědět, že Spasitel má na mysli své učení, to je svoje slovo (Jan 6,63).

Jak vystihl Pán Ježíš vztah mezi svými slovy a svou osobou? Jan 12,48

Zavrhnout Ježíšova slova, znamená zavrhnout jeho samého jako Spasitele.

2. Světlo světa

Jaký příkaz dostal Mojžíš o světle ve svatyni? 2 Moj 25,37

Tma je symbolem nevědomosti. Světlo však temnotu rozptyluje. V Ježíšově době byly v chrámovém nádvoří dvě obrovské lampy. Zapalovaly se po večerní oběti a osvětlovaly město. Lid očekával příchod Mesiáše, který svým světlem osvítil Izrael tak, jako lampy osvětlovaly Jeruzalém.

Proč se Pán Ježíš označil za světlo světa? Jan 8,12

Kdykoli se Bůh zjevil svému lidu, světlo bylo vždy symbolem jeho přítomnosti. Na počátku Bůh svým slovem učinil ve tmě světlo. V oblakovém sloupu ve dne a v ohnivém v noci bylo světlo vůdcem velkých zastupů Izraele. Majestát světla obklopoval Hospodina na hoře Sinaji.

Jak tento symbol Boží přítomnosti ovlivňuje lidi na naší planetě? 2 Kor 4,6

3. Kadidlový oltář

Jaké pokyny dostal Mojžíš od Boha pro zhotovení kadidlového oltáře? 2 Moj 30,1.6.7

Naše modlitby jsou často poskvrněné sobectvím. Někdy sami nechápeme vlastní pohnutky. Poslání kadidlového oltáře znázorňuje, za jakých podmínek Bůh přijímá naše modlitby. Přísada kadidla — symbolu Kristovy spravedlnosti a jeho zásluh umožňují přijetí našich modliteb u Boha.

O čem nás ujišťují výroky Písma ve Zj 8,3.4 a Řím 8,26?

Přímluva Ducha svatého je něco jiného než přímluva Kristova. Překážky, které Bohu brání vyslyšet naše modlitby, nejsou na Boží straně. Překážky jsou v nás. Duch svatý působí na nás, nabádá nás k modlitbám a pomáhá nám vyjádřit myšlenky, které nám vnukl.

Jakou přednost máme jako věřící křesťané, díky Kristově oběti? Žid 10,19—22

4. Milosrdenství a spravedlnost

Který starozákonní symbol znázorňoval jednotu Boží milosti a spravedlnosti? 2 Moj 25,20—22

Truhla smlouvy byla ústředním bodem židovského náboženství a bohoslužby. V symbolu truhly smlouvy se soustředilo všechno podstatné, co souviselo s vykoupením: Bůh sám, jeho zákon, krev oběti a prostřednická služba kněze. Proto znalci Písma nutně dospěli k názoru, že vykoupení, dosažené na kříži, se muselo dovršit ve svatyni svatých. Zásady Božího zákona jsou absolutně nezměnitelné, ale milosrdenství v podobě Prostředníka přikrývá hřích.

Která Pavlova a Janova slova nás ujišťují o prostřednickém poslání Ježíše Krista? Řím 3,25; 1 Jan 2,2

Písmo nás učí, že konečné řešení problému hříchu úzce souvisí s Kristovým dílem ve svatyni svatých. Zde se střetávají symbolické služby smíření a obhajoby.

5. Den smíření

Které důležité nařízení mělo Izraelitům připomínat Boží zájem o spásu člověka a definitivní odstranění hříchu? 3 Moj 16,33,34

Jednou v roce byl v židovském náboženském životě zvláštní den, kdy obřady byly zaměřeny na odstranění hříchu a očistění svatyně. Byl to Den smíření. Byla to rozhodující chvíle kněžské služby. Obřad byl důmyslně a dojmavě připraven. Obřad Dne smíření byl dramatem, na kterém měl podíl celý národ.

Jak byl znázorněn velký spor mezi Kristem a satanem? 3 Moj 16,7,8

Obětovaný kozel symbolizuje zástupnou smrt našeho Pána. Druhý kozel — Azazel nebyl zabit a proto neměl podíl na vykoupení. Jeho poslání bylo odlišné.

Co udělal kněz s krví zabitého kozla? 3 Moj 16,15

V Den smíření kropil kněz krví před truhlou smlouvy i její víko, což bylo konečným smyslem prolítí krve. Kristus svou krví plně vykoupil trest a stal se tím, čím byla slitovnice na truhle smlouvy — víkem, tj. záštitou kajícího hříšníka.

K čemu byl určen živý kozel? 3 Moj 16,21,22

Podněcovatel hříchu a odboje musí vytrpět úděl,

který je přirozeným důsledkem přestoupení. Hřích se vrací na svého původce, a ten snáší konečnou odplatu — věčnou smrt. V žádném ohledu však není smírcem a jeho vyhnání znamená definitivní konec hříšného odboje. Jen Ježíš Kristus, náš Prostředník, svou krví zaplatil cenu našeho vykoupení. Jeho smrt byla dobrovolnou obětí za hřích. Smrt původce hříchu je nedobrovolným důsledkem jeho vzpoury.

6. Závěr a naučení

Jaký symbol připomínal lidu příměrnou službu kněze? 2 Moj 28,29

Náprsník byl zvláště dojímavou ozdobou pestrého kněžského roucha (2 Moj 28,15—28). Tento symbol zdůrazňoval úzký vztah mezi knězem a lidem. Kněz nosil jména svého lidu na srdci. Když přistupoval před Hospodina, symbolicky uváděl do Boží přítomnosti celý lid.

Kde ještě byla vyryta jména synů Izraele? 2 Moj 28, 8—12

Efod a náprsník byly upomínky, které kněz nosil „na svém srdci před Hospodinem“ (2 Moj 28,30). Podobně i vzkríšený Kristus nese na svém oslaveném těle věčné upomínky — jizvy po hřebech a probodený bok (Jan 20,25,27). Tuto upomínku bude nosit celou věčnost. Všechny stopy hříchu budou odstraněny, jen tato znamení nám budou věčně připomínat Kristovu oběť. Z biblického hlediska je Kristova prostřednická služba požehnáním pro celé stvoření. Nesmíme však zapomínat, že z ní pro nás plyne osobní požehnání. Jsme dětmi Boha, který se stará i o ptactvo a zná také všechny potřeby našeho života. Můžeme si být jisti, že náš Prostředník má na zřeteli každého z nás osobně.

9. úkol — 29. listopadu 1986

OBHÁJCE PROTI ŽALOBCI

Základní verš: Řím 3,25,26

Skutečnost, že jsme ztraceni a nemůžeme se sami zachránit, je nepopiratelná. Naše vykoupení a vysvo-

bození ze zajetí hříchu vyžaduje nadpřirozenou moc. Bůh nemůže zrušit svůj zákon a hříšníky prohlásit za spravedlivé, protože zákon je výrazem jeho charakteru a základem jeho vlády. Nemůže tedy jednoduše říci: „Všechno je v pořádku, hříšníci jsou ospravedlněni a mohou žít.“ Tím by byla jeho spravedlivá vláda znevážena a zrušena jeho mravní autorita.

Prostředník, Smírce, bere na sebe úkol vysvobodit hříšníka. Přimlouvá se za něho, stává se jeho obhájcem, tj. právním zástupcem.

Ježíš Kristus bere naše viny na sebe, umírá za nás a tím nás osvobozuje. Tím nijak neoslabuje autoritu svého Otce ani jeho zákona.

1. Všichni potřebují pomoc

Co vykonal Bůh skrze Krista pro naši záchranu?
Řím 8,3.4

O Božím zákonu čteme, že je duchovní, dokonalý, svatý a dobrý. Podle této svaté normy nejsme ve své tělesné přirozenosti schopni žít. Evangelium nám však přináší radostnou zvěst. Bůh poslal svého Syna v lidském těle, aby v našich podmínkách ztělesnil svůj životem zásady zákona svého Otce. Výmluva na slabost lidského těla už neplatí. Lidé se už nemusí spolehat na vlastní ubohé snahy žít v souladu s královským zákonem. Na pomoc jim přišla Spravedlnost, která zákon naplnila. Zásady svatého Božího zákona byly zapsány do srdce a mysli.

Máme jistotu, že se Ježíš beze zbytku vypořádal s problémem hříchu? Řím 3,24.25; 1 Jan 2,2

Ježíš Kristus se stal člověkem na stejné úrovni jako všichni ostatní Adamovi potomci. Jediným činem — svou smrtí na kříži, provždy zdolal pevnost hříchu. Na základě své smírující oběti má právo nás zastupovat, vymazat dluh našeho hříchu a zaštitit nás před požadavky zákona, které spravedlnost uplatňuje v důsledku našich hříchů.

Jaké poslání má zákon? Řím 3,20; 7,7.13

Co nemůžeme vidět normálním zrakem, to se musí zvětšit. Boží zákon je takovým duchovním mikroskopem. Umožňuje nám vidět smrtelnou povahu hříchu.

Nezapomeňme, že cílem Ježíšova života bylo zákon zvelebit a oslavit.

2. Skvělý Obhájce

**Jaké dílo koná Kristus pro naši záchranu? Řím 8,34
Co musel Pán Ježíš podstoupit, aby se mohl stát našim Obhájcem? Žid 2,17.18**

Ježíš se s námi bezvýhradně ztotožnil. Přijal křest jako ostatní lidé, i když byl bez hříchu. Proto Jan Křtitel zpočátku váhal splnit jeho žádost, aby ho pokřtil. Obhájce musí poznat skutečnou situaci těch, které chce zastupovat.

Co nám přináší Kristova obhajoba? Žid 7,25; Jan 6,37.39

Vždy, kdykoli se dítko Boží blíží k trůnu milosti, stává se klientem nebeského Obhájce. I ta nejslabší touha po pokání a odpuštění je důvodem pro Kristovu přímluvu u Otce. Tento skvělý Obhájce umí tak účinně zastoupit hříšníka, že nikdo z jeho klientů nemusí být odsouzen.

Jak se náš Obhájce vyrovnává se skutečností, že jsme viníky? 1 Jan 2,1—3; 1,7

Kristus nijak neskrývá skutečnost, že jsme hříšníky. Nabádá nás, abychom své hříchy vyznali. Potom za ně přebírá plnou zodpovědnost.

3. Umožňuje přístup k Bohu

Co je důsledkem ospravedlnění skrze víru? Řím 5,1.2

Žádné překážky nemohou zamezit kajícímu hříšníku přístup k Božímu trůnu. Kristus to umožňuje každému. Přiodívá nás svou spravedlností, představuje nás svému Otci, a ten nás přijímá, díky Kristovým zásluhám.

Jakým postojem by se měli vyznačovat ti, kteří skrze Krista předstupují před Boží trůn? Žid 10,19—22

Není důvod k obavám nebo strachu; Obhájce vešel do Boží soudní síně. V něm je naše jistota, naše naděje. Přijmout Krista za obhájce však znamená přijmout také jeho nároky na nás a uznat jeho právo vést nás.

Co zahrnuje naše nové postavení, které pro nás vy dobyl Kristus? Řím 8,16.17; 1 Kor 3,21—23

Jako členové Boží rodiny máme přístup ke všemu, co Bůh dává svým dětem. Děti mají přednosti, které nemají ti, kteří do rodiny nepatří. Přednost však jde ruku v ruce se zodpovědností. Naše věčné blaho závisí na tom, jak pilně a svědomitě zúročíme hřivny, které nám Bůh svěřil.

4. Odpůrce

Jak čelí náš Obhájce obvinění odpůrce? Zach 3,1,2

Tohoto odpůrce nazývá Písmo „žalobcem bratří“. Ten rád poukazuje na chyby a nedostatky Božího lidu. Snaží se zpochybnit právo našeho Obhájce ospravedlnit hříšné lidi. Ježíš se nepouští do diskuse s nepřítelem, ale kárá jej. Ježíš má právo zachránit; toto právo získal prolitím vlastní krve.

Jak projevil Ježíš svoji moc ve sporu o Mojžíšovo tělo? Juda 9

I když spasení je pouze z milosti a nezávisí na lidském úsilí, přesto je třeba vynaložit rozhodné úsilí, abychom zůstali ve spásném vztahu ke Kristu. Křesťan nemůže zůstat pasivní, nepříteli je třeba odporovat (1 Pet 5,8).

Jakým symbolickým činem byl odpůrce umlčen? Zach 3,4

5. Umlčený odpůrce

Který biblický text naznačuje, že nepřítel spasení a jeho zástupy stále ohrožují zemi? Zj 12,10—13

Kristus svou smrtí a slavným vzkrášením omezil pokušitelovo působení na naši zemi. Kdysi měl přístup i na jiné světy, vždyť pokoušel a svedl třetinu andělů. Tuto možnost ztratil při Kristově vítězství na kříži, proto ten vítězný pokřik a jásot zaznamenaný ve Zj 12.

Které obranné prostředky mají křesťané proti svůdci? Zj 12,11

Pokud věřící neochvějně důvěřuje v zásluhy a moc Vykupitele, pak zůstane věrný zásadám a od čestnosti jej neodradí ani sebezuhřívější útoky nepřítel.

Co úplně a provždy vyvrátí satanovo obvinění, že lidé nemohou zachovávat Boží zákon? Zj 14,1—5

Kristus svojí mocí působí v každém, kdo k němu volá o pomoc, při rozvíjení křesťanského charakteru.

6. Závěr a naučení

Co čteme o Kristově autoritě a pravomoci soudce?
Jan 5,22.27

Soud, který probíhá v nebesích ještě před příchodem Pána Ježíše, není nějakým přelícením, určeným pro naše odsouzení. Vyšetřující soud koná Bůh veřejně. Otevírá knihy a odhaluje záznamy, které obhajují jeho spravedlnost a milosrdenství. Ti, kteří přijali Kristovu obhajobu tím, že mu dovolili, aby v nich žil svým životem, se nemusí ničeho bát. Předadventní soud má zjevit a obhájit Boží spravedlnost a jeho zacházení s kajícím hříšníkem. Bůh se nijak nezastává hříchu. Viníka však zbavuje viny pro zásluhy svého Syna, jediného Prostředníka.

Jaké máme ujištění, že Kristova prostřednická služba pro nás bude úspěšná? Juda 24.25

10. úkol — 6. prosince 1986

NÁŠ KNĚZ A KRÁL

Základní verš: Žid 1,3

Království, které Kristus založil, není pozemské, avšak není to ještě ono budoucí království slávy. Je to království milosti. Kristus v něm vládne jako král, který je zároveň knězem. Toto postavení zaujal při svém nanebevstoupení. Původce našeho spasení se přimlouvá za svůj lid ne jako nějaký prosebník, který se snaží obměkčit Otce, ale jako vítězný dobyvatel.

Náš Prostředník ujistil své učedníky, že je mu dána všechna moc na nebi i na zemi (Mat 28,18). Ježíšovo dílo neskončilo na Golgotě. Náš Pán neodešel na odpočinek, ale započal významné dílo smíření a obhajoby, které neskončí dotud, dokud se nenaplní plán spasení.

1. Kněz a Král

Na koho se vztahují prorocká slova žalmu 110,1.4?
(Žid 7,1.2)

Kristus je Prorok, Kněz i Král. Autor listu Židům

vztahuje proroctví z žalmu 110. na Ježíše Krista. Porovnává ho s Melchisedechem, králem Sáleem, králem pokoje a knězem Božím. Mnozí se domnívají, že Melchisedech mohl být jako člověk svou povahou a úřadem předobrazem Krista, v jeho dvojí úloze kněze a krále.

Co se můžeme dozvědět ze zprávy o Melchisedechovi o Kristově službě? 1 Moj 14,18—20

Melchisedech jako autoritativní osobnost měl významné pověření. Požehnal Abrahamovi a přijal od něj desátek. Vyvýšit nějakou pozemskou osobnost nad Abrahama — otce věřících a přítele Božího, bylo skutečně velkou poctou. Melchisedech nebyl Kristus, ale Kristus mluvil skrze Melchisedecha, kněze nejvyššího Boha.

Co zaznamenal prorok Zachariáš o Kristově úloze kněze a krále? Zach 6,13

Podobně jako Melchisedech byl králem pokoje, také Kristus je nazván „Vládce pokoje“ (Iz 9,6). Izaiáš ještě dodává, že „na jeho rameni spočine vláda“.

Co dále čteme o Kristově panování v Žid 4,16?

Království, ve kterém Kristus nyní vládne, je královstvím milosti. Jedná se o neviditelné, duchovní království, které je podle Ježíšových slov „mezi námi“, v nás (Luk 17,21). V tomto království je Král i naším Knězem.

2. Občané Kristova království

Co napsal apoštol Pavel o občanech Kristova království? Kol 1,12.13

Kristus, náš Král a Kněz, proměňuje bývalé vzbouřence ve věrné občany. Vysvobozuje je ze strašného otroctví hříchu a činí z nich občany svého nového království. Přijmout toto občanství nám umožnily Kristovy zásluhy.

Čím se obzvlášť vyznačují občané Kristova království? Žid 5,9

Věřící se vyznačují poslušností jako nejvyšším projevem věrnosti. Neposlušnost a nevěrnost vedly už k prvnímu hříchu.

Jaké přednosti a práva souvisí s občanstvím v Kristově království? 1 Pet 2,9.10

Občané Kristova království mají zrcadlit charakter svého Krále. Mají být světlo ve svém okolí. Vztah lásky mezi Králem a jeho věrnými klade velké požadavky na obě strany. Kristus se s nimi dělí o jejich zodpovědnost. Splňujeme smluvní podmínky a plníme zodpovědně svůj úkol?

V jakém vztahu ke světu žijí občané Kristova království? Fil 2,15

Boží církev je na světě jakousi nebeskou kolonií. Její členové by měli zaujímat zvláštní postoj, zvláštní životní filozofii a zvláštní životní styl. Cílem našeho Kněze a Krále je vybudování společnosti znovuzrozených, proměněných lidí. Mají vytvořit společenství světla, které ozáří zemi.

3. Královo výkupné

Jaký rozdíl vidí apoštol Petr mezi Kristovým a běžným výkupným? 1 Pet 1,18.19

Náš Král byl ochoten zaplatit nejvyšší cenu za naše vykoupení. Když jeden otec slyšel příběh o kříži, řekl: „Uměl bych obětovat sebe, ale nikdy bych neuměl obětovat svého syna.“

Jaký význam má slovo vykoupení? Ef 1,7

Vykoupit znamená „vyplatit“, „znovu koupit“. Kristus vykoupil lidstvo za nekonečnou cenu a právem Stvořitele a Vykupitele mu patří každý věřící.

4. Královy dary

Která slova žalmu dal apoštol Pavel do souvislosti s Kristovými dary? Ef 4,8

Králové kdysi slavili svoje vítězství tak, že rozdávali dary svým poddaným. Kristus po svém nanebevstoupení zřídil království, které se zvlášť vyznačovalo štědrostí. Vládce tohoto království ochotně rozdává dobré věci těm, kteří ho milují. Předpokladem přijetí těchto darů je naše ochota činit pokání a přijmout ten největší ze všech darů — dar spasení.

Který dar musí předcházet odpuštění hříchů? Sk 5,31

Pokání je trvalý dar Boží. Není výsledkem lidského úsilí. Právě pokání znamená odvrácení se od hříchu. Řecký novozákonní výraz pro pokání znamená doslovně „změnu smýšlení“.

Někteří lidé se domnívají, že nemohou přijít ke Kristu, dokud nevykonali pokání, a tak se připravují o pomoc, kterou jim chce Kristus poskytnout. Bible nikde neučí, že hříšník se musí kát dříve než přijme Kristovo pozvání. Moc, která vychází z Krista, vede k pravému pokání. Nemůžeme se vlastně ani kát bez Ducha Kristova, který vzbuzuje svědomí, právě tak jako nemůžeme bez Krista dosáhnout odpuštění svých hříchů.

Proč Kristus zdůraznil potřebu pokání v poselství Laodiceji? Zj 3,19

5. Dar Ducha svatého

O jakém významném daru se apoštol Petr zmínil o Letnicích? Sk 2,33.38

Vylití Ducha svatého o Letnicích bylo znamením, že Kristus se ujal vlády jako Král a Kněz. Duch svatý je dar, o který můžeme prosit ve víře, že nám přinese i všechny ostatní dary.

Co víme o Kristově ochotě dát tento svrchovaný dar? Luk 11,13

Tělesná přítomnost nedovolovala Ježíši být všude současně, Duch svatý však není takto omezen. Proto musel Pán Ježíš odejít, aby skrze Ducha svatého byl stále s námi.

Jakou úlohu má Duch svatý při zvěstování evangelia? Sk 1,8

Bez Ducha svatého nemůžeme účinně svědčit o Kristu. Učedníci dostali příkaz, aby na tento dar čekali. Neodvážili se jít mezi lidi s Kristovými požadavky, dokud je on sám nevybavil darem moci Ducha svatého. Výsledkem byly události o Letnicích a celé další dílo jeho apoštolů.

6. Závěr a naučení

Co můžeme označit za základ křesťanství? Jan 10,28

Podstatou křesťanství je Kristova ochota dělit se o život se svými následovníky a tak vytvořit na zemi

společenství věřících, společenství, kterému on dává život. Kvalita tohoto života je úměrná kvalitě Zdroje, z kterého vychází.

O jaké přeměně píše apoštol Pavel v Kol 1,13? (Jan 3,3—7)

Znovuzrozený křesťan získává v určitém smyslu nový rodokmen. Jako hříšníci jsme byli odbojníky. Nepatřili jsme do královského rodu ani do jeho společnosti. Kněz — Král činí zázrak. Působením Ducha svatého nás přetváří. Nový rod znamená nový začátek. Staré věci pominuly a všechno je nové. Už neotročíme hříchu. Obrácení je začátek nového vztahu, uplatnění nové smlouvy, dosažení nového postavení. Kristova prostřednická služba tuto úžasnou změnu nejenom umožňuje, ale také uskutečňuje.

Které další výrazy znázorňují zkušenost obrácení a znovuzrození? Tit 3,4—6

Obrácení, nový rod, znovuzrození a obnova — to všechno jsou výrazy, které se dají zaměnit. Odlišné významové odstíny nám dokreslují základní změnu, o kterou jde. Kristus ze svého trůnu zprostředkovává svým následovníkům nový život, svůj život. Častý biblický výraz „skrze Ježíše Krista, našeho Spasitele“ obvykle znamená Kristovu dynamickou službu Prostředníka. Náš Velekněz a Král „nám získal věčné vykoupení“ (Žid 9,12).

11. úkol — 13. prosince 1986

PROSTŘEDNÍK A SOUDCE

Základní verš: Dan 7,26 27

Středem obrazu, který nám bible dává o soudu, je trůn, vlastně trůny dva. Jeden je trůn Hospodinův, o kterém čteme např. v Žalmu 103,19. Je to „místo svatyně naší, stolice slavná Nejvyššího“ (Jer 17,12). Písmo také hovoří o „stolici převrácenosti“ (Ž 94 20) a názorně líčí nepřítelův záměr vyvýšit tento trůn na úroveň trůnu Božího (Iz 14,13,14).

Trůny jsou symboly autority. Kdo má sedět na trůnu vlády nad vesmírem? Mocný a chytrý uchvatitel vznesl

námítky proti Božímu trůnu. Podněcoval je i v ostatních andělech v samotném nebi. Avšak Bůh sedící na trůnu stanovil čas, kdy spor bude vyřešen před soudním tribunálem. Nahromadilo se dostatečné množství důkazů o tom, že uchvatitel je lhář, podvodník, ničemník a původce všeho zla, které stihlo lidský rod.

Prorok, když viděl tisíciletí působení hříchu a jeho strašné následky v nebi i na zemi, se zděsil. Jeho nevyřčenou otázku vyřkl jeden z nebešťanů a dostal odpověď v proroctví, ve kterém byl uveden přesný čas soudu (Dan 8,13.14).

Biblická představa soudu má tři dimenze: uchvatitel musí být rozhodně odsouzen, Boží jméno a charakter musí být obhájen, svatí musí být očištěni (projít zkouškou věrnosti) a být přijati za občany království. Věříme, že Danielovo proroctví o 2300 dnech — rocích, skončilo roku 1844, kdy se v nebesích začalo dílo vyšetřujícího (předadventního) soudu. Slova z Dan 7,22 nás ujišťují, že Kristus se na soudu ujme svatých.

1. V stanovený den

Co o soudu řekl apoštol Pavel? Sk 17.31

Většina křesťanů věří v den všeobecného soudu. Pavlův výrok naznačuje, že Bůh pro něj stanovil určitý čas. Židovské i křesťanské myšlení spojuje konec času se soudem.

Ježíš je prostředník, který smíří svět s Bohem. Všechno závisí na něm. On je pověřen obnovit, navrátit zpět, uspořádat všechno, napravit a soudit.

Jaké ujištění nám dává Pán Ježíš v Jan 10,17.18 a jak to souvisí se soudem?

Ježíšovo vzkříšení ujišťuje každého z nás, že Kristus má moc vyřešit problém hříchu. Jeho soud je víc než jen nějaké jednání. Je to urovnání každého problému. Smrt nemůže překážet Kristovu dílu soudce. On celou záležitost dovede ke konečnému, nezvratnému závěru. Rozhodnutí bude spravedlivé a neodvolatelné.

Co měli apoštolové zvěstovat v kázáních o soudu? Sk 10.42

2. Otázka týkající se stanoveného dne

Co směl prorok slyšet z rozhovoru nebeských bytostí?

Dan 8,13

Toto vidění se týká prorockého pohledu na důležitou část velkého sporu mezi Kristem a satanem. Jeho pozadí nacházíme v Dan 7, kde je živě vylíčena soudní scéna a vzestup a činnost tajemného „malého rohu“. Kapitola 8 toto vidění doplňuje.

Co se z proroctví dozvídáme o působení malého rohu?

Dan 8,9—12

Která činnost malého rohu Daniela obzvlášť zaujala?

Dan 8.11

Kníže vojska je Ježíš Kristus (Dan 9,25; 10,13.21; 12,1). Činnost malého rohu daleko přesahuje znesvětění pozemské svatyně, a proto se toto proroctví nemůže týkat krátké vlády Antiocha Epifana. Charakteristické znaky, kterými se malý roh vyznačuje, nacházejí své naplnění v dlouhodobé vládě moci, která měla panovat do doby, než „přijdou k obnovení svému svaté služby“ (Dan 8,14).

3. Odpověď

Jakou odpověď svatý dostal? Dan 8,14

V proroctví je naznačen počátek „očišťování (nápravy, uvedení do původního stavu, ospravedlnění) svatyně“. V tom čase se má začít znovu zvěstovat Kristova prostřednická služba. Boží jednání a jeho svatyně mají být obhájeny a ospravedlněny. Vidění o svatyni a 2300 dnech — letech upozorňuje na skutečnost, že Kristus, náš Prostředník, započal závěrečnou fázi svého díla nebeského obhájce. Prorocké hodiny není možno zastavit — „přišla hodina jeho soudu“ (Zj 14,7).

Jak bylo toto vidění vysvětleno Danielovi? Dan 8, 15.16

Přečti si ještě Dan 8,17—27. Daniel zřejmě pochopil všechny symboly tohoto vidění. Avšak pravděpodobně nerozuměl délce času, který měl uplynout dřív, než svatyně mohla být očištěna a obnovena. Zřejmě si myslel, že to může znamenat určitý odklad, než se Židé budou moci vrátit do své země a znovu vystavit svatyni v Jeruzalému. Přímou odpověď nedostal, ale vidě-

ní z Dan 9 mu mělo pomoci pochopit to, čemu nerozuměl.

Jak mu byla tato otázka vysvětlena v následujícím vidění? Dan 9,22.23

V dnešním úkolu se nechceme zabývat podrobným výkladem 2300 dnů. Stačí, když připomeneme ty nejzákladnější údaje, jak je ve výkladu tohoto proroctví vyzvedli již průkopníci adventního hnutí a církev adventistů sedmého dne dále zdůrazňuje. Velké prorocké období 2300 let začíná roku 457 přes Kristem a končí roku 1844. Z tohoto časového úseku bylo 70 týdnů, tj. 490 let odděleno pro židovský národ, jak se o tom zmiňuje verš 24.

„Kristus byl uveden do úřadu jako náš slavný velekněz a svou prostřednickou službu začal po nanebevstoupení. Roku 1844, na konci prorockého období 2300 dnů (let), přešel k druhé a závěrečné fázi své smiřující služby. Je to dílo vyšetřujícího soudu, které je součástí závěrečného odstraňování veškerého hříchu“ (Základní věroučné výroky CASD).

4. Soud zasedl

Jak vylíčil prorok soudní scénu, kterou viděl ve vidění? Dan 7,9.10

Ke konci 2300 prorockých dnů se chrám v nebi stal soudní síní. Byly tu rozestaveny stolice, které tu s výjimkou soudní stolice — trůnu vždy nebyly, protože soud vždy nezasedal. Z původního textu vysvítá, že jde o trůn rezervovaný pro zvláštní příležitosti. Tato soudní scéna se odehrává v nebeské svatyni, a proto tento soud znamená začátek nové fáze služby ve svatyni.

Koho se tento soud týká? Dan 7,22.26

Soud se týká svatých. Poselství o soudu znamená, že přichází pomoc. Soud má být pomocníkem anebo zachráncem těch, kteří by jinak byli odsouzeni. Samu skutečnost, že určitý případ se soudně projednává, je možné nazvat ospravedlněním anebo nápravou zla. Můžeme si být jisti, že Boží soud se v ničem nezmýlí. Každý jeho rozsudek bude věrný a uznán jako spravedlivý a správný.

5. Náš zástupce

Jakou novou úlohu převzal Syn člověka? Dan 7,13

Daniel viděl myriády nebešťanů, ohnivý trůn a příchod „Starého dnu“. Soud zasedl, byly otevřeny knihy a přišel vrcholný okamžik — Syn člověka se ujímá nové úlohy. Předstupuje jako zástupce Boží rodiny před soudní trůn. Stojí tu místo nás jako náš Obhájce a Růčitel. Má získat ospravedlnění pro ty, které zastupuje.

Jak líčí Kristovu službu list Židům? Žid 9,24

Kristova služba v nebeské svatyni má dvě fáze. Dan 7 líčí události na začátku druhé fáze. V pozemské svatyni byla dvě oddělení. V prvním se konala každodenní, anebo ustavičná služba, zatímco v Den smíření obřad probíhal především ve svatyni svatých. Ježíš, když započal dílo v druhém oddělení, se nevzdal své služby v prvním. Nyní koná obě fáze své nebeské služby současně.

6. Závěr a naučení

Čím vrcholí Danielovo vidění? Dan 7,14

V popředí Danielova proroctví byla představa Božského království. S ní úzce souvisí otázka vlády, práva vládnout. Daniel zde viděl přicházet „podobného Synu člověka“, který předstoupil před Otce a „byla mu dána vladařská moc, sláva a království, aby ho uctívali všichni lidé různých národností a jazyků“ (Dan 7,14).

Kdo bude spolu s Kristem v tomto království vládnout? Dan 7,27

Kristus své následovníky ve svém království radostně uvítá. Pro svůj lid žádá nejen úplné odpuštění a ospravedlnění, ale také účast na své slávě a místo na svém trůnu.

Jak je Kristus zobrazen v období před druhým adventem? Dan 12,1

Michal je Kristus. (Viz Juda 9; Zj 12,7) Je to jméno, které nejlépe vystihuje jeho úlohu mocného vítěze, který z rukou uchvatitele získává zpět svoje království. V textu se jasně praví, že Michal je strážcem svého lidu. Jako prostředník chrání ty, které vykoupil svou krví a všestranně o ně pečuje. Božímu lidu je slíbeno slavné vysvobození.

Jaké úsilí vynakládá nepřítel na zničení Božího lidu a na zmaření Kristových záměrů? Zj 12,12.17

12. úkol — 20. prosince 1986

ZÁVĚR PROSTŘEDNICKÉ SLUŽBY

Základní verš: Zj 15,8

Kristovu prostřednickou službu můžeme označit jako zaštitění hříšníků. Avšak může vzniknout otázka: „Zaštitění před kým?“ Biblická odpověď zní: „Před Božím hněvem.“ Co je vlastně Boží hněv? Kdosi řekl, že Boží hněv je výrazem jeho lásky. Je to nesmiřitelný postoj vůči zlu. Tento jeho postoj je stálý, neměnný. „Nebo já Hospodin neměním se“ (Mal 3,6). Boží hněv není něco chvilkového, co lidé mohou podnítit svými zlými skutky. Boží hněv je namířen proti hříchu. Jen on vidí všechny strašné důsledky zla, které následovaly první přestoupení. Proto je Bůh rozhodnut tuto „ránu“ odstranit. Nemůže udělat žádný ústupek. Milost však žádá odklad rozsudku, aby hříšník měl příležitost přijmout Krista za svého Spasitele.

Bůh dovoluje, aby lidé směli nahlédnout do jeho plánu záchrany, viděli jeho rozsah a současně si uvědomili důsledky ukončení Kristovy prostřednické služby. Projevy Božího hněvu vůči nepravosti mají vést k pokání.

1. Evangelium — varovné poselství

Které důležité poselství dostal Jan ve vidění? Zj 14, 6.7

Nebeská svatyně je místem, odkud přicházejí na zem poselství záchrany. Prostřednická služba není úplná, dokud se nedotýká lidského života. Záměrem Kristovy prostřednické služby je rozšířit Boží království tím, že na zemi zřídí společenství věrných, ve kterém se uctívá jeho jméno, a skrze ně se děje jeho vůle.

Které dva rysy poselství vynikají nad ostatní? Zj 14, 6.7

1. Varování. Většina významných Božích poselství, která jsou adresována obyvatelům země, má varovný

charakter. Připomeňme si poselství Noeho, Eliášovo, Jonášovo a Jana Křtitele.

2. Radostná zvěst. Smyslem varovného poselství je záchrana těch, kteří jsou ochotni jej přijmout. Všimněme si, že první anděl zvěstuje věčné evangelium.

Tato radostná zvěst zazněla už v ráji (1 Moj 3,15) a na sklonku času sílí. Čím bližší je druhý příchod, tím jasnější a naléhavější je toto poselství.

2. Milost není bez hranic

Který biblický výrok jasně naznačuje, že Boží milost a shovívavost má své meze? 1 Moj 6,3

Lidé před potopou dostali na pokání určitý čas. O účinnosti působení Ducha svatého na naše srdce, rozhoduje naše kladná nebo záporná odpověď. Odmítáme-li však zatvrzele jeho vliv, přijde den, kdy na nás přestane působit.

Jak tuto skutečnost potvrdil Pán Ježíš? Mat 12,31.32

Bez pomoci Ducha svatého člověk nemůže činit pokání, znovu se zrodit, odolávat hříchu, rozumět Božímu slovu, účinně svědčit atd. Kristus posílá Ducha svatého, aby nás přesvědčil a přivedl k němu. Jestliže dílo Ducha svatého zavrhneme, je marná Kristova prostřednická služba pro nás.

Jaká je souvislost mezi Duchem svatým a zapečetěním? Ef 4,30

Tím, že nás Duch svatý vede k pokání a působí znovuzrození, uvádí nás na cestu ke spáse. Duch svatý nás svou mocí na této cestě také udržuje. Jeho dílo je tedy pro naše spasení absolutně nevyhnutelné. Kříž a Kristova služba v nebeské svatyni se dílem Ducha svatého stávají reálnou zkušeností našeho života.

3. Otevřené a zavřené dveře

Které povzbudivé poselství zaznívá křesťanům už od prvopočátku? Zj 3,7

Kristovu prostřednickou službu symbolizují otevřené dveře. Dokud toto dílo trvá, dotud mají lidé příležitost k záchraně. K Otci máme přístup jen skrze jeho Syna. Výstižným příkladem jsou dveře Noemovy archy, které mohla zavřít a otevřít jen Boží ruka. Dokud Boží

milost trvá, vstupme tedy směle k trůnu milosti skrze toho, který je „Dveře“ — Ježíše Krista.

O čem svědčil Kristův výrok před koncem jeho pozemské činnosti? Mat 23.37.38

Dveře Kristovy milosti byly pro Izraele otevřeny dokořán, dokud to jen bylo možné. Čas milosti se tomuto národu stále prodlužoval. Nyní však měl skončit. Kristus poskytoval lidem příležitost k záchraně na ulicích i v chrámovém nádvoří. Jeho hlas vyzýval k pokání. Přišel den, kdy s žalem oznámil, že dveře milosti se tomuto národu jako celku uzavírají.

V čem se podobenství o fíkovníku vztahuje na církve i na jednotlivce? Luk 13,6—9; Mat 21,19.20

V podobenství se neuvádí, jaký výsledek přineslo zahradníkovovo úsilí. Záleželo na lidu, který slyšel Kristovo slovo. Přirovnal je k neplodnému stromu, a posluchači měli rozhodnout o vlastním osudu. Přijímali nebeské požehnání, ale toto bohatství nezužítkovali. Kristovo zlořečení neplodnému fíkovníku naznačovalo výsledek. Sami rozhodli o své záhubě.

4. Konečné odmítnutí

Jak zní třetí varovná a současně záchranná výzva, kterou je nutno nést světu před druhým adventem? Zj 14,9—11

Hněv Boží skončuje s trvalým odmítáním milostivé nabídky spasení, tak jako se svévolným uctíváním falešného náboženství. Nemylme se, Bůh nikoho neodsoudí k věčné záhubě, dokud mu neposkytne dostatečnou příležitost k pochopení těchto pravd a jejich důsledků. Ti, kteří definitivně zavrhnou poselství třetího anděla, vlastně provždy odmítnou možnost stát se občany Kristova království.

Co vyjadřuje postoj lidí z podobenství o hřivnách? Luk 19,14

Jde tu o poslušnost a podřízení se Kristově autoritě. Kristova prostřednická služba a oběť nemají žádný význam pro toho, kdo svévolně setrvává v neposlušnosti.

Do jakého stavu se dostanou ti, kteří odmítají světlo? 2 Kor 4,3.4

Každý dar nám zprostředkuje náš Prostředník. Poznání Boha a duchovní osvícení nám umožňuje Ježíš Kristus. Jen pomocí světla, které vyzařuje z Krista, můžeme získat spásné poznání Boha. Jestliže toto světlo odmítáme, výsledkem bude temnota a věčné zatračení.

Který výrok vyjadřuje konečné rozdělení? Zj 22,11

5. Zapečetování

Které konečné dílo se koná pro záchranu vyvolaných? Zj 7,1—3

Kniha Zjevení líčí závěrečné chvíle Kristovy prostřednické služby. Čteme tu o nebeských poslech, kteří přinášejí poselství naděje, která mají povzbudit věřící, posilnit a utvrdit svaté Boží.

Na které dvě skutečnosti upozorňuje apoštol Pavel v souvislosti s Boží pečetí? 2 Tim 2,19

1. „Pán zná ty, kdo jsou jeho“. Pečeť je znamením vlastnictví. V tehdejší době si obchodníci označovali zakoupené zboží pečetním znakem. Bylo to znamení vlastnictví. Ti, kteří nakonec dostanou Boží pečeť, budou skutečným Božím vlastnictvím.

2. „Ať se odvrátí od nespravedlnosti každý, kdo vynává jméno Páně“. Pečeť je také znamením čistoty. Ty, kteří osvědčili svou věrnost Bohu, krev Prostředníka očišťuje od hříchu. (1 Jan 1,7)

Jaký význam má poslušnost v procesu posvěcení? 1 Pet 1,22; Jan 17,17

Poslušnost je znamením věrnosti. Boží požadavky se od ráje nezměnily. V podmínkách nové smlouvy je zákon napsán do srdce, vstípen do mysli. Prostředníkem této nové smlouvy je Ježíš Kristus.

Jaký význam má v zapečetování sobota? 2 Moj 31, 13; Ezech 20,12.20

6. Závěr a naučení

Co čteme v Písmu o poslední žni? Zj 14,16.18

Myšlenka žně má v Písmu výrazné místo. Podobně jako se v něm hovoří o setbě, čteme také o žni. Semeno vyklíčilo a dozrálo ke žni. Podobenství o rozséváči nás poučuje o dvojí setbě (Mat 13,24—30). Podle toho

buďte žejň dobrého semene a žejň toho zlého. Nepřítel zasévá koukol, který se ukáže až tehdy, „když vyrostlo stéblo a nasadilo na klas“.

Jaká naučení můžeme čerpat z Ježíšova výkladu podobnosti, zaznamenaných v Mat 13,1—43?

Pán Ježíš šíří svoje království tím, že jeho zásady vstěpuje do lidských srdcí, podobně jako působí kvas. Zásady svého království šíří i satan s cílem uskutečnit své záměry. Boží slovo nám umožňuje pohled do zákulisí tohoto dramatického zápasu dvou vzájemně si odporujících sil a zásad.

Kdo jediný je oprávněn oddělit pšenici od koukolu?
Mat 13,30.41.42

13. úkol — 27. prosince 1986

PROPAST PŘEKONÁNA

Základní verš: 1 Kor 15,24.25

Do této souvislosti patří slova z Jer 4,23—27.

Tisícileté království (milénium) neznamená definitivní konec. Původce hříchu je spoután na zpustošené zemi, aby mohl hledět na konečný výsledek své vzpoury. Spravedliví Boží jsou zatím v nebeském městě — Novém Jeruzalémě. Biblická zpráva tím však nekončí. Symbolické národy — Gog a Magog, se všemi obyvateli země uznají, že Bůh je vůči nim čestný a spravedlivý. Podle apoštola Pavla „se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým“ (2 Kor 5,10). Před Bohem se skloní „každé koleno“ a „každý jazyk vyzná, že jsem Bůh“ (Řím 14,11). To všechno se bude dít zjevně. V den konečného účtování svatí i hříšníci poznají v Ukřižovaném svrchovaného Soudce. I když se to zdá podivné, všichni nespravedliví, dokonce i původce všeho zla, satan, uznají Boží spravedlnost a skloní se před ní. Všichni vzdávají poctu sedícímu na trůnu.

Potom přichází závěr. Kristus, vítěz Boží, představuje svému Otci sjednocenou rodinu dítek Božích. Nic podobného se již v budoucnosti nestane. Kristus své poslání splnil. Jeho smrt a vzkříšení jsou konečným

a nezvratným důkazem Boží lásky. Věčnost bude příležitostí pro stále větší poznávání jejich nekonečných hloubek.

1. Očekávání království slávy

Které odlišné cíle sleduje Kristus svými dvěma příchody? Žid 9,28

Království milosti je nynější nezvratnou skutečností. Ti, kteří přijímají Krista jako Spasitele, patří do tohoto duchovního království. Občanství v něm nás připravuje pro občanství v budoucím království slávy.

Plán spasení má Bohem určený pořádek. Ježíš musel být „mužem bolesti“ dřív, než se mohl stát „králem slávy“. Dnes žijeme v očekávání království slávy a zároveň v hluboké vděčnosti za to, co pro nás Kristus vykonal. Žijeme v důvěře, že „ten, který v nás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista“ (Fil 1,6).

Čím se vyznačuje postoj Kristových následovníků, očekávajících jeho příchod? Tit 2,13.14

Naše blahoslavená naděje je zaměřena na den, kdy Kristus dovrší své poslání. Mocí své lásky a právem svého vítězství nad satanem, je Kristus připraven vrátit člověku ztracený ráj, zemi pokoj a mír a vesmíru soulad a radost. Toto zvěstovat, je naší předností. Tato zvěst spočívá na tom, co pro nás Kristus učinil, a s jistotou poukazuje na Kristovo přicházející království. Toto poselství nám ukazuje, jak máme žít, a z nebeské svatyně máme k tomuto životu očekávat pomoc a posilu.

2. Přímluvce Vítězem

Jaký význam má symbolické vidění ve Zj 19,11—13?

Symbolika tohoto textu jasně naznačuje vítězství Pravdy. Jezdec ze Zj 19 je nazván Věrný a Pravý. Je to spravedlivý soudce. Připomeňme si Ježíšova slova: „Otec nikoho nesoudí, ale všechen soud dal do rukou Synovi“ (Jan 5,22). Syn je tedy Boží posel, nebo vyslanec. Jeho poslání bylo bojovat proti mocnostem zla a odbojníky postavit před soud. Tento text bible naznačuje, že mu patří vláda nad celým vesmírem.

Jaké podrobnosti podává k tomuto obrazu prorok Izaiáš? Iz 63,1—6

Edom se stal symbolem nepřátel, kteří po celá staletí škodili Božímu lidu. Z toho textu je možné spolehlivě určit i totožnost dobyvatele: „Já, který právem vyhlasuji, že na vítězství stačím“ (Iz 63,1). Nápadná podobnost mezi popisem u Izaiáše a ve Zjevení je doložena zmínkou o zkrvaveném rouchu vítěze. Vykoupení — znovunabytí ztraceného, vyžaduje moc. Beránek je současně i lev. Prostřednická služba z dějinného pohledu nebude úplná, dokud oboj nebude definitivně potlačen.

3. Zákon, pořádek a pokoj

Který další obraz potvrzuje totožnost mocného Vítěze? Zj 19,14—16

Adam svým pádem do hříchu ztratil právo vládnout jako Boží zástupce na zemi. Hřích dalekosáhle ovlivnil celé jeho potomstvo. Podle Písma jsou i ty nejušlechtilejší lidské snahy poznamenány sobectvím a pýchou. Lidstvo však stále touží po dosažení ideálu spravedlnosti a míru. Bible nám říká, že ideál spravedlivé vlády naplní jen „Král králů a Pán pánů“, Ježíš Kristus.

Cím se vyznačuje Kristova vláda podle prorocké předpovědi? Iz 11,4—5

Kristova vláda je vládou spravedlnosti a zákona. Týká se také obnovy a řádu v oblasti přírodní i duchovní. Nabízí a zajišťuje věčný mír a dokonalé štěstí.

Jaký je vztah mezi pokojem a poslušností Božích příkazání? Ž 119,165; Iz 48,18

Má-li ve vesmíru zavládnout soulad a mír, musí Boží zákon plnit své původní poslání. Ve smyslu těchto biblických výroků na konci své přímluvné služby odstraní Kristus jakoukoli bezzákonnost, čímž budou vytvořeny předpoklady pro trvalý pokoj a mír.

4. Svatba Beránkova

Jaký slavný obraz viděl Jan? Zj 19,6—8

Svatební zvyklosti starého Východu byly úplně jiné, než v ostatních částech světa. Velký důraz se kladl na

důkladnou přípravu. Svatební obřad nebyl příliš zdlouhavý, v podstatě šlo o veřejné uznání slibu, který ženich dal nevěstě. Svatební hostina však byla velkou událostí a trvala několik dní. Ženichův otec při této příležitosti odevzdával svému synu nějaký zvláštní dar. Čím větší byla otcova důstojnost a autorita, tím větší dar se od něho očekával.

V čem dávné svatební zvyklosti symbolizují dílo vykoupení? Mat 22,1—13

V podobenství je zobrazen Boží záměr „že podle svého planu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu“ (Ef 1,10). Povšimněme si tří poznání k svatební večeři. První z nich představuje apanáct apoštolů a dalších sedmdesát učedníků, kteří nesli pozvání vyvoleného lidu. Druhou výzvu nesli po ukřižování apoštolové, kteří dostali příkaz zůstat v Jeruzalémě. Ukamenování Stěpána a zavrnutí Krista vyvoleným národem znamenalo počátek třetího pozvání neseného „do všech končin země“ (Sk 1,8; 8,1—4). Uvědomme si, že hosté byli těsně před svatbou kontrolováni (vyšetřující soud).

Proč je oděv hostů tak důležitý? Zj 19,8

5. Vykoupení

Která prosba našeho Prostředníka se nakonec splní?

Jan 17,24; Zj 21,24.27

V knize života, nazývané také Beránkova kniha života, jsou zaznamenána jména spasených všech dob. Jsou to všichni vykoupení, za které Kristus ve své velekněžské modlitbě prosil.

Jaké právo nabudou vykoupení? Zj 22,14

Spasení mají právo přístupu ke stromu života. Spravedlnost, kterou jim Kristus ze svatyně udělil, je nejen příkryvá, ale je napsaná na deskách jejich srdcí. Stávají se účastníky Božské přirozenosti a ve své povaze zrcadí povahu Kristovu.

Jaký je rozdíl mezi těmi, kteří jsou zapsáni v knize života, a těmi, kteří v ní zapsáni nejsou? Zj 20,12.15

6. Závěr a naučení

Jak vyličil Jan slávu Nové země? Zj 21,1

Moře je symbolem odloučení. Tento živel má své hrůzy, tajemné síly, které lidé nikdy úplně nepochopí. Moře svým vlnobitím dokáže zastrašit i zkušené námořníky. Kristovo prostřednické dílo zahrnuje i vítězství nad obávanými živly. Smrt bude zničena, násilí a ničení budou ukončeny. Na nové zemi nebude nic, co škodí a ubližuje. Každý rušivý prvek bude odstraněn. Hřích a spravedlnost nemohou věčně existovat vedle sebe. Písmo učí o úplném zničení zla a stvoření zcela nového světa.

Jak souvisí nepřítomnost chrámu v Novém Jeruzalémě s Kristovou prostřednickou službou? Zj 21,22.23

Chrám byl vždy symbolickým Božím příbytkem. Ve Zjevení je chrám představen jako místo Kristovy prostřednické služby. Od okamžiku, kdy hřích začal své ničivé dílo, byl potřebný i Prostředník. Mezi Bohem a člověkem musel být někdo, kdo by Boží vůli lidem zprostředkovával. Jako adventisté sedmého dne věříme, že Kristus dovrší své prostřednické dílo v nebeské svatyni před svým druhým příchodem na tuto zemi. Na konci milenia, které znamená tisíciletou vládu Ježíše Krista s jeho lidem v nebi, sestoupí Kristus se svými svatými i se svatým městem z nebe na zemi. Tehdy se naplní plán, který měl Bůh už před založením světa. Na nové zemi, kde přebývá spravedlnost, poskytne Bůh vykopeným trvalý domov, dokonalé prostředí pro věčný život, lásku, radost a vzdělávání ve své přítomnosti. „Hle příbytek uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid, on sám jejich Bůh bude s nimi“ (Zj 21,3).

Bůh chtěl od začátku přebývat v každé rozumné bytosti, od nejvyššího anděla až po člověka. Po zničení hřichu se to stane skutečností. Vykoupení budou pohlížet do Boží tváře a budou obdivovat jeho nezastřenou slávu. Spojení mezi Bohem a Božím stvořením bude opět přímé a úplné. Žádná vzdálenost, prostorová či duchovní, už nebude odlučovat Otce od jeho dětí. Prorok Sofoniáš to vyjádřil takto: „Hospodin tvůj Bůh, je uprostřed tebe, bohatýr, který zachraňuje. (Sof 3,17).